

Unsubscribed returns to
"GLASILO K. S. N.
JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.
The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America.
Issued every
Wednesday
Subscription price:
For members yearly\$1.20
For non members\$2.00
Foreign Countries\$3.00
Telephone 1048

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
Za člana, na leto\$1.20
Za nečlane\$2.00
Za izposojnino\$3.00
NASLOV
uredništva in upravitelja je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

No. 16.—Štev. 16.

JOLIET, ILL., 20. APRILA (APRIL), 1921.

Leto VII. Volume VII.

Razne vesti.

Naseljniška predloga zopet pred kongresom.

Washington, D. C. 18. apr.—Tekom drugega tedna izrednega kongresnega zasedanja se bo zbornica bavila z naseljniško predlogo. Tozadevni odsek ima svoje poročilo že dovršeno. Novi zakon glede omejitve priseljavanja bo predložen v jednaki obliki ali po istem načrtu, kakoršnega je bil v prejšnjem kongresu. Wilson zadnji dan svojega predsedništva vetiral. Na podlagi te postavbe bo priseljavanje omejeno v samo tri odstotke celokupnega števila že tu živečih inozemcev te, ali one narodnosti.

Ker je bila Knoxova resolucija za sklenitev separatnega miru z Nemčijo in Avstrijo že minuli teden v kongresni zbornici sprejeta, bode senatni odsek zunanjih zadev o tej točki tekom tega tedna razpravljala, na kar se vrši glasovanje še v senatni zbornici.

Za splošno, ali svetovno razorožbo.

Washington, D. C. 18. apr.—Danes je predložilo številno zastopnic raznih ameriških ženskih organizacij preds. Hardingu prošnjo, da naj naša vlada pokrene vse potrebne korake za splošno razorožbo tudi po drugih državah širom sveta. Zaenot se bodo organizirane Američanke v tej zadevi tudi obrnile na bližajočo se razoroževalno mednarodno konferenco.

Pokojnina za bivše predsednike Združ. držav.

Washington, D. C. 15. apr.—Senator Calder iz New Yorka in kongresnik Dyer iz Mo., sta danes v zbornicah predložila zakonski načrt, da bi se plačevalo vsakemu doslužnemu predsedniku Združenih držav \$10,000.00 letne pokojnine.

Kongres ne bo branil prodaje zdravilnega piva.

Washington, D. C. 17. apr.—Kongresnik Volstead iz Minnesote, avtor prohibicijske postavbe in načelnik hišnega pravosodnega odseka se je danes izjavil, da sedanji kongres ne bo nič nasprotoval prodaji piva in vina v zdravilne svrhe. To bo pa veljalo le v slučaju, oziroma toliko časa, dokler se bo vpoštevalo splošne določbe prohibicijske postavbe. Ako se bo že na ta, ali drug postranski način zopet skušalo uvesti splošno prodajo opojne pijače, bo kongresna zbornica ponovno nastopila s strojnimi predpisi. Po Volsteadovem zatrdilu je danes v kongresu več poslancev, ki so naklonjeni prohibiciji, kakor jih je bilo za časa minulnega kongresnega zasedanja.

Voditelji 'suhačev' so s sedanjem prohibicijsko postavbo povsem zadovoljni; pri tem bodo pač na to pazili, da se to postavbo strogo vpoštevata in izpolnjuje, ne da bi se pri tem kakega posameznika kratilo osebnih pravic.

Velika agitacija za organiziranje delavcev jeklarske stroke.

Washington, D. C. 15. apr.—Neoziraje se na brezposelnost in slabe delavske razmere v jeklarski stroki, se bo letos z 19. junijem pričelo veliko agitacijo za organiziranje vseh delavcev jeklarske stroke; tako je danes sklenil in določil izvršni odbor A. F. of L. na svoji seji. Nove unije jeklarskih delavcev se bo priklopilo zvezi A. F. of L. V to svrhu bo otvorenih več agitacijskih podružnic in sicer: v Chicagu, Pittsburghu, Clevelandu, Buffalu, Pueblo, Bethlehem, Pa., Steeltonu, Pa., Johnstonsu, Pa., New Castle, Pa., Youngtownu, O., Warrenu, O., Woodlawnu, Pa., Sharonu, Pa., Farrellu, Pa. in Garyju, Ind. Ta kampanja bo otvorena v Denver, Colo., povodom seje izvrševalnega odbora; glavni urad bo v Chicagu.

Samuel Gompers poročen.

New York, N. Y. 16. aprila.—Veletni predsednik Ameriške delavske federacije (A. F. of L.) Samuel Gompers, se je navzile svoji veliki starosti (71) let pred tuk. madsodnikom R. Wagnerjem poročil z 38-letno Mrs. Gertrude Neuscheler, pianistinja in umetnica.

Mr. Gompers je bil vdovec samo dobro leto dni. Iz prvega zakona ima 6 že odraslih otrok in številno vnukov.

Ameriško unijsko delavstvo ne odobrava sovjetizma.

Chicago, Ill. 18. aprila.—Danes se je vršila v uradu chikaške federacije (Chicago Federation of Labor) zelo burna seja, kjer so zagovorniki sovjetizma temeljito pogoreli. Gustave Frankel poslovni agent strojnikov je sedanji delavski sistem ostro grajal, hvalil pa delavski problem na Ruskem. Oskar Nelson, podpredsednik chikaške delavske federacije je na to skočil po konci in rekel: "Vsak delavec, kdor priporoča Leninovo filozofijo sovjetizma, mora takoj raztrgati svojo unijsko kartico! Govornik Frankel skuša na ta način rešiti delavski problem! Taki problemi so bili ne svetu že od časa prvega človeka in bodo ostali tako dolgo, dokler se zadnji človek ne zvrne v grob."

S Frankelnom je držalo samo pol ducata "rdečkarjev", med tem ko je velika večina navzočih odobrvala izvajanje podpreds. Nelsona. Leninovi prišasti so torej do čela pogoreli.

17 letna deklica, dvakratna morilka, poročena.

St. Louis, Mo. 16. aprila.—17 letna Uršula Broderich (morda Slovenska ali Hrvatija), velikanski in moderni ustrelila svojega očeta Tomaža Brodericha, l. 1919 pa svojega očca Josip Woodlocka se je danes poročila z 21 letnim Daniel B. Millerjem iz Atlante, Ga. Navedena morilka je bila obsojena v 10 letno ječo; ker je pa vložila priziv se nahaja sedaj še na prostem.

Novi francoski potniški parnik.

New York, N. Y. 18. aprila.—Dne 23. junija t. l. bo prvič iz New Yorka v Havre plul novi, velikanski in moderni potniški parnik "Paris", last francoske parobrodne družbe. Parnik "Paris" ima za 37,000 ton prostornine in bo lahko naenkrat peljal 3115 potnikov. Najbolj imenitna na tem parniku je velika obedovalnica v 3 nadstr. kjer bo naenkrat lahko sedelo 500 oseb.

Hitra avtomobilska vožnja.

107.3 milj na uro.
Los Angeles, Cal. 11. aprila.—Na tukajšnjem dirkališču je Jimmy Murphy pri dirki z avtomobilom dosegel svetovni rekord s tem, da je 50 milj razdalje prevozil v 27 minutah in 27 sekundah, kar znaša povprečno 109.55 milj na uro.

Novo slovensko stavbinsko in posojilno društvo.

Iz Waukegana, Ill. se nam poroča, da so naši zavedni in napredni rojaki te naselbine in North Chicaga pred kratkim ustanovili svoje lastno Stavbinsko in posojilno društvo. Predsednik tega gospodarskega podjetja je naš sobr. Frank Opeka, tajnik pa sobr. John Umek. Čitatelje iz Waukegana in North Chicaga opozarjamo na današnji tozadevni dopis priobčen na 2. strani. Mnogo uspeha pri novem podjetju! Ali bi se ne dalo tudi v Jolietu kaj takega napraviti? O Stavbinskih in posojilnih društvih izpregovorimo več v prihodnji številki.

Rodoljubna Hrvata opeharila svojega rojaka.

Chicago, Ill. 16. aprila.—Sodnik Thomson je danes obsodil dva pretkana hrvatska goljufa, Mateja Tiša in Karol Millerja v ječo od 1 do 10 let, ker sta osleparila svojega rojaka Josipa Eliča za \$1500.

Navedenca sta prišla k Eliču z velikim zavitkom bankovcev (\$18,400); zagotavljala sta mu, da je ta denar namenjen za dobrodelne svrhe na Hrvatskem. Ker Elič ni zaupal bankam, je imel doma za neko sliko \$1500. denarja v bankovcih. Zvita sleparja sta svojo žrtev pregovorila, da je ves ta denar položil v posebno škatljo, kjer je bilo onih \$18,400 shranjenih. Rekla sta mu celo, da naj od te svote vzame \$1000 ostanek pa pošlje na Hrvatsko vojnim sirotam. Elič ju je v bogal in z največjim zadovoljstvom prevzel še ključ te čudežne škatle. Ko je hotel drugi dan prešteti svoj denar in one tisočake, je našel na svojo veliko žalost v škatli samo 4 dolarske bankovce, drugo je bilo pa narezan papir iz časnikov, vsled česar je takoj stvar policiji naznanil.

Pomožni državni pravdnik O'Connell zatrjuje, da sta navedena sleparja tekom zadnjih 2 let na ta način prigoljufala najmanj \$50,000. Zdaj bosta v zaporu premišljevala svojo veliko dohodnost za hrvatske sirote!

Nova država na zapadu.

Spokane, Wash. 18. aprila.—Prebivalci raznih okrajev v severni državi Idaho in v iztočni državi Washington delujejo že več let na tem, da bi se odcepili od svojih prvotnih držav in tvorilo novo, pod imenom "Lincoln" država. V to svrhu se bo v označenih okrajih začelo z veliko agitacijo, trajajočo do leta 1923. Zakonodajna država Idaho je to agitacijo odobrila.

Znat' se mora!

Cleveland, O. 18. aprila.—Ko je prišel danes neki Grk v naturalizacijski urad, ga je klerk (naš rojak) Mat Grdina vprašal po imenu. "Faxiarchis Eftimios Pappataxiashon" je bil odgovor, star 27 let, doma iz Parnasidova na Grškem. Rojak Grdina je bil naravno v veliki zadregi za vpis 32 črk dolga imena na državljansko prošnjo.

Nad vse previdni in praktični Grk je pa potegnil iz svojega žepa kavčukasto štampiljo in je z dovoljenjem klerka pritiskal svojo, kot klobasa dolgo ime na uradno listino. Grška čimovina je bila s tem rešena!

Ponovno posojilo Italiji.

Washington, D. C. 18. aprila.—Zakladniški tajnik Mellon poroča, da so Združene države Italiji zopet posodile 15 milijonov dolarjev. Od lanske jeseni je to prvo posojilo kakoli tuji državi. Označeni znesek je bil na račun Italije plačan Angliji; Anglija je pa svoto nazaj vplačala na račun Francije.

Predsednik Harding in Debsova afera.

Washington, D. C. 17. aprila.—Vsed številnih prošenj za pomiloščenje Evgen V. Debsa voditelja socialistov je predsednik Harding danes generalnemu pravdniku Daughertiju naročil, da naj Debsovo zadevo natančno preišče in mu o tem poroča.

Predsednik Harding je dobival še za časa svoje volilne kampanje slične apele in prošnje, da naj bi se vse politične jetnike pomilostilo, kar pa Harding glasom njegove izjave ne more in ne sme storiti; obljubil je pač, da se bo oziral na posamezne, tehtne slučaje.

Vlak povozil celo družino.

Owosso, Mich. 15. aprila.—Na železniškem križišču pri Perry, 16 milj južno od tuka je Grand Trunk brzovlak zadela v avtomobil farmerja Franka Martina. Njegova žena in njegova dva sinova so bili na mestu do smrti povoženi, Martin (oče) je pa čez nekaj ur kasneje vsled prizadetih poškodb v bližnji bolnišnici umrl.

Umrl vsled gladi privezan na postelji.

South Haven, Mich. 15. aprila.—Tukajšnja policija preiskuje zagoneten slučaj umora 70 letnega samskega farmerja Henrika Gerlinga, kojega so našli sinoči mrtvega v njegovi koči. Nesrečnik je ležal cel teden z vrvmi trdno privezan na posteljo, da ni mogel ganiti, tako je vsled lakote in žeje v groznih mukah umrl, ker ni bilo nikogar na pomoč. Policija je našla v poštni tržnici pred hišo mrtvega farmerja majhen listič z napisom: "Pojdite in odvežite Henrika Gerlinga!"

Trije Italijani obešeni.
Chicago, Ill. 15. aprila.—Danes dopoldne so bili v tukašnji okrajni jetnišnici obešeni trije italijanski roparji in morilec in sicer: Salvatore Cardinella, Joe Costanzo in Sam Ferrara. Ta dan bi moral biti tudi obešen na smrt obsojeni Antonio Lopez, istega je pa v zadnjem trenutku guverner Small pomilostil še za nadaljnih 30 dni. Med obešenci je bil 5 kratni morilec Cardinella najbolj prestrašen in obupan spati ni mogel celo noč vsled strahu pred smrtjo. Dan preje ga je v ječi še obiskala njegova žena s 6 malimi otročiji; ta prizor je bil nepopisno ganljiv, ker so se pri zadnjem slovesu vsi jokali.

Cardinella je postal nekaj minut pred obešanjem popolnoma nezavesten, da so ga morali zvezati in nesti k vešalom, in še tedaj je grizel ter preklinjal poleg stoječe stražnike. Prvega so obesili Cardinello, ki je umrl tekom 10 minut zatem so privedli na morišče Constanza, slednjic pa Ferrarija. Označena trojica je spadala h najbolj nevarnim in predrznim roparjem chikaškega mesta.

Naredil \$60,000.00 dobička pri žganju.
Buffalo, N. Y. — Pomožni o krajni pravdnik Walsh poroča, da je v Ameriki neka dobro organizirana mednarodna organizacija, ki ima pod kontrolo skoro vse izdelovanje in prodajo opojne pijače odkar je bila prohibicija uveljavljena. Tej družbi načeljuje nek trgovec v Cincinnati, Ohio, k je tekom zadnjih let naredil \$60 milijonov čistega dobička.

Ker sta bila v to afero zapleta tudi dva vladna prohibicija agenta (John Morarity in John Gammon) sta bila obsojena vsak na plačilo \$3000. denarni globe.

Leto ječe za \$96,000.

Chicago, Ill. 16. aprila.—Ker je 19 letni klerk Francis Carey nedavno poveril pri Narodni banki v Ottawu, Ill. svoto \$96,000 ga je zvezni sodnik Landis obsodil na leto dni zapora v deški pobiljševalnici v Washingtonu. Carey je navajal vzrok tatvine vsled tega, ker mu banke ni dajala zadostno plačo, da bi preživel sebe in svojo mater.

Bela Kun v sovjetski službi.

London, 16. aprila.—Iz Moskve se semkaj poroča, da je bil bivši ogrski diktator Bela Kun imenovan za sovjetskega komisarja na Krimeji.

Rusija ne mara deportirancev iz Amerike.

New York, N. Y. 16. aprila.—Charles Reecht, zastopnik ruske sovjetske vlade je danes obvestil naseljniške oblasti, da ruska vlada do preklica ne bo sprejemala ruskih deportirancev iz Zedinjenih držav zaradi tega, ker Amerika noče pripoznati sovjetske vlade.

Na Ellis Islandu je sedaj za deportacijo pridržanih 35 Rusov, ki bodo morali vsled te odredbe še nadalje ostati v tej deželi.

Orkan povzročil ogromno škodo.

Dne 15. t. m. po noči in minulo soboto je v raznih severozapadnih in tudi južnih državah razsajal tako močan in silen orkan (blizzard) kojega že več let ne pomnimo. Še le sedaj prihajajo iz raznih krajev bolj podrobna poročila o povzročeni materialni škodi. Po nekod je orkan divjal z brzino 30 milj na uro; poleg tega je pa še zapadli sneg pokvaril skoro vse drevesne in vrtna nade; samo v tem prizadeta koda znaša nad 25 milijonov dolarjev.

Nepričakovani tornado je najbolj razsajal po južni strani loline Mississippi in v neposredni bližini. V okraju Hempstead, Ark. je blo vsled tega neurja ubitih 41 oseb, v Miller kraju 14 v Mississippi pa 8 skupno število teh žrtev se računa na jugu nad 100 oseb.

Tudi državi Colorado ni prišel mimo minuli orkan. V Rocky Mt. gorovju je po nekaterih krajih zapadlo nad 2 čevljev snega. Slična poročila o velikem orkanu prihajajo tudi iz hrzave Wis., Nebraske in Iowe. Ker je bilo ponekod snega 20 stopinj nad ničlo, je mnogo sadnega drevja posežalo, tako tudi dosti poljskih nasadov. V Kenoshi, Wis. je zapadlo 2 čevlja snega. Tako hudega in silnega orkana že nudi ne pomnijo v Wis. od leta 1881.

Izjava Vatikana.

Rim, 18. aprila.—V vatičanskih krogih se uradno zaključuje vest, da namerava sv. če posredovati med Nemčijo in Združenimi državami v razsajajočih zadevah.

Avstrijski verižniki pod ključem.

Dunaj, 16. aprila.—Oblasti o prišlo na sled velikim nepravilnostim in tatvini pri pošiljavi žita iz Jugoslavije, imenjenega na Dunaj. Jugoslavanski mornarji so bili zneženi z raznimi avstrijskimi tihotapci, verižniki in prepučci, da so jim za slepo ceno tajali velike količine blaga iz adij. Dognalo se je, da je bilo na ta način najmanj 50 vagonov žita in raznega živeža ukradenega; dosedaj je pod ključem že nad 100 oseb v zvezi s to goljufivo manipulacijo.

AGITIRAJTE ZA NAŠ MLADINSKI ODDELEK!

Društvena naznanila in dopisi

Društvo sv. Jožefa št. 2. Joliet, Ill.

Članom društva sv. Jožefa št. 2. K. S. K. J. se naznanja, da se naj udeležijo prihodnje seje dne 1. maja v polnem številu; ker bo več važnih stvari na dnevnem redu, zatorej se pozivlje vse člane, da se vdeležijo te seje zanesljivo.

Nadalje opozarjam člane, kateri mi niso še oddali spovednih listkov, da to storijo kar najprej mogoče, ker z vsakim kateri ne bo storil svoje verske dolžnosti, se bo popalo po pravilih K. S. K. Jednote.

John Plut, tajnik

Društvo sv. Vida št. 25. Cleveland, O.

Vsem članom našega društva se naznanja, da smo sklenili na seji 3. aprila, da se društvene seje vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne. Torej člani, zapomnite si, da se vplačevanje prične že ob 10. uri popoldne in traja do 4. ure popoldne. Da se seja začne že ob 1. uri popoldne, ne se je radi tega preuredilo, da bo saj nekaj več članov navzočih; kajti pri vsaki seji je gotovo kaj važnega in bi moralo biti najmanj polovica članov navzočih. Skušalo se bo, da bo vsakdo šel ven, kamor bo hotel.

Torej člani vdeležujte se društvenih sej, pa boste sami čuli kaj društvo ali odbor sklence, da ne bo treba potem oporekati: kar je odbor sklenil, to ni resnica! — Noben odbornik ni nič več kot vsak drugi član, samo več odgovornosti ima!

K sklepu se še naznanja, da se vrši pobiranje asesmenta samo v dvorani, ne pa na domu tajnika. Toliko v blagohotno pojasnilo.

Društveni odbor.

Društvo št. 40 Hibbing, Minn.

Iz urada dr. sv. Barbare št. 40 v Hibbing, Minn. se naznanja vsem našim članom in članicam, da bomo imeli prihodnjo društveno sejo dne 1. maja v italijanski dvorani, 117 Jackson St. Park Addition.

Kar se tiče velikone dolžnosti, pa že vsak sam ve, kaj je vsakega člana ali članice dolžnost. Kdor nima še spovednega listka, naj se zgleda pri prihodnji, ali pri društvenem tajniku. Kdor se ne izkaže s spovednim listkom, se bo z njim postopalo po pravilih.

S sobratiskim pozdravom Jos. Zajc, tajnik.

Društvo Vit. sv. Martina št. 75 La Salle, Ill.

S tem naznanjam vsem sobratom in sosestram našega društva, da je naš bivši tajnik društva sv. Martina št. 75 prostovoljno odstopil in na njegovo mesto sem bil jaz izvoljen.

Torej vas prosim cenj. mi Mani in članice društva sv. Martina, da se od sedaj naprej v vseh društvenih zadevah obračate na novoizvoljene tajnika Frank Mallie, R. 1 St. Vincenes Ave, La Salle, Ill.

In nadalje bi vas prosil, da bi se bolj redno sej udeleževali in redno asesment plačevali. Vi veste, da zdaj Jednota bolniško podporo plačuje, vsled česar zahteva, da je ases. vsak mesec redno plačan. Kdor si bo sam suspendacijo na glavo nakopal, naj nikar zato tajnika ne kritizira.

S sobratiskim pozdravom Frank Mallie, tajnik

Društvo sv. Petar in Pavel št. 89 Etna, Penna.

Poziva sve članove da dodju u što većem broju na sjednici, na kojoj će se ukrepati za izigravanje nekog dara, u korist društva. I na ovoj sjednici želimo odobriti nešto za pomoć naše izgorjele cerkve, sv. Nikole v Millvale, Pa. Ujedno molim i svu ostalu braću Hrva te i dobre katolike, okoličice Pgh Pa. da nam pomogu koliko najviše mogu, da uzdignemo opet svoj hram Božji Bogu na čast a duši svojoj na spas.

Suviše umoljavam sve članstvo, da svaki na slijedećoj sjednici preda svoju tačnu adresu, a daljni članovi neka to učinu putem pošte. Takodjer upozorujem sve članove da kada žele promijeniti "Glasilo," neka mi jave novu i staru adresu, gdje in je novina zadnji puta dolazila inače in nemogu na zahtijev ndovoliti.

Sa bratskim pozdravom I. M. Radočaj, tajnik.

Društvo Marije Magdalene št. 162 Cleveland, O.

Jaz, kot tajnica društva Marije Magdalene št. 162 K. S. K. Jednote si štejem v prijetno dolžnost in čast, da nekoliko pohvalim naše članice, ker se tako zanimajo za naše društvo; jako so tudi delavne za pridobivanje novih članic, zato sem jaz zelo ponosna, da sem tajnica tako napredujočega društva.

Ni sicer moj glavni namen hvaliti samih sebe, ker tega ni treba, kajti sama dejstva, številke in dokazi govorijo, da v resnici napredujemo; saj je dobilo naše društvo tekem svojega letnega obstanka že SEST nagrad iz glavnega urada K. S. K. J. Drugi dokaz moje trditve je skupno število članic pri društvu; v teh letih je naraslo število članic že skoraj na 300 (tristo!) in približno 100 članov v Mladinskem oddelku. Mar ni to lep napredek v tako kratkem času? Torej bi želela, kot vse druge uradnice društva, da bi vsaka mladenka in žena pristopila v naše društvo.

Ker že pišem, moram omeniti, da se posebno, me mlade članice z odborom vred zanimamo za društvo tudi v drugem oziru; določeno je namreč, da priredi naše dr. Marije Magdalene dne 24. aprila jako zanimivo gledališko igro "Svojeglavna Minka" v 4 dejanjih. Vse uloge bodo igrale najbolj spretni in vešče članice našega društva, katerih imena navajem tukaj:

Glavno ulogo Minke bode igrala Mrs. Mary Hochevar druge igralko bodo pa sledeče, gđe. Jennie Ahcin, gđe. Josipina Hrovat, gđe. Rose Hrovat, ga. Kristina Pirnat, gđe. Josipina Vehar, gđe. Ana Hlad, ga. Mary Kastelec, gđe. Terezija Petkovšek, gđe. Ana Petrovič, ga. Mary Sterle, gđe. Terezija Kostanjšek, gđe. Jennie Melle, gđe. Frances Perme, gđe. Ana Zagar, in ga. Debeve.

Ker so vse te članice izurjene igralko, se me, ostale članice zanimamo na uspeh te igre. Igra bo jako zanimiva in zato ne bo nobenemu žal ako jo pride gledat. Prav ljudno vabim s tem vse naše članice, tako tudi članstvo drugih društev K. S. K. J. in prijatelje(ice) našega društva, da nas posetite pri tej prireditvi. Igra se vrši dne 24. aprila v Grdinovi dvorani in sicer dvakrat: ob pol 3. uri popoldne za mladino, zvečer ob pol 8. uri pa za odrasle. Po

igri bo ples in prosta zabava; svirala bo izborna orkester godba, tako da bo za vse dosti zabave in veselja na rapolago. Se enkrat vabi naše društvo vse članstvo K. S. K. J. iz Clevelanda, Newburgha in Collingwooda, tako tudi druge rojake, da se vdeležijo te igre; ob enaki priliki bomo tudi me povrnile izkazano nam naklonjenost; zatorej na veselo svidenje dne 24. aprila v Grdinovi dvorani!

Josipina Menart, tajnica.

Posebna objava za članice Članicam našega društva ste se osobito prošene, da se vdeležite naše igre, kajti vsaka članica bo primorana vzeti en tike, ako se vdeležijo igre, ali ne. Pridite torej označeni dan vse, brez izjeme na društveno prireditev v Grdinovi dvorani.

S sosesrskim pozdravom Josipina Menart, tajnica

Društvo sv. Mihaela št. 163 Pittsburgh, Pa.

Tem potom naznanjam vsem enim članom(icam) našega društva, ki niso bili na minuli seji 10. aprila, da smo določili in zaključili prirediti veselico (bal) v korist društvene blaginje. Veselica se vrši na soboto dne 30. aprila 1921 v dvorani Sv. Antona (St. Anthony Hall), po starem zvanju: Gus Hall, No. 3 Butler St. Millvale, Pa.; pričetek zabave bo ob 6ih zvečer. Za to vam ni treba vzeti kare, ker je od Bennett postaje samo 5 minut hoda onstran Millvale Bank.

Na seji je bilo zaključeno, koji član (ica) ne bo prišel na to veselico, bode plačal 50c za tike; ako pa pride na veselico, ne bo plačal nič vstopnine.

Prosimo in uljudno vabimo ostale sobrate in sosesre iz okolice, da nas posetite, v kar največjem broju. Svirala bo izborna orkester. Vstopnina za gospode znaša 50c, za gospe 25c; za dobro potrebo bo skrbel odbor. Dobrodošli torej dne 30. aprila! Na svidenje!

S sobratiskim pozdravom Matt Brozenich, tajnik

Zahvala.

Dolžnost mi vleva, da se najsrčneje zahvalim društvu Marija Pomagaj št. 78, K. S. K. J. v Chicagu, ki mi je cel čas moje boleznj tako velikodušno naklonjeno. Drage mi sestre! Nikdar ne bom pozabila, koliko ste mi dobrega storile s svojimi tolažilnimi obiski in s tem mi poleg vsega drugega že večkrat pomagale s prostovoljno društveno podporo. Ker drugega ne morem storiti, da bi vam za vaše do brote izkazala svojo hvaležnost, bom iskreno molila, naj ljudi Bog obilno blagoslovi delovanje društva Marije Pomagaj in naj stotero plača vam vsem, drage sosesre, vsak korak, vsako tolažbo in vsako pomoč in sploh vse, kar ste storile v mojo dušno in telesno pomoč in v pomoč moj družini.

Franciška Čemažar, članica dr. Marije Pomagaj št. 78, K. S. K. J.

Cleveland, Ohio.

Spoštovani sobrat urednik: Gotovo mislite, da mi tu, v ameriški "beli" Ljubljani, ozi. v Clevelandu samo "Jaka" kuhamo, ker prihaja tako malo dopisov iz naše naselbine. Ali temu ni tako. Letos smo imeli tako milo zimo, da ni bilo treba vedno pripeči sedeti; no, zdaj je pa še ta minila. Dosti je bilo prilike, da bi bil ta, ali oni vzel pero v roke in kaj napisal za naše Glasilo. Sploh pa tudi časa ali priložnosti sedaj nimamo, kajti po 3 do 4 dni na teden delamo, ostale dni pa "štapamo" in premišljujemo

kodaj se zopet povrnejo tako zaželjni dobri, zlati časi. Tega brezdelja smo že vsi naveličani, osobito vled tega, ker smo zadnja leta pridno delali in boljše živeli kot zdaj; čeravno je bilo vse bolj drago, smo pa zato bolj stalno in več zaslužili; marsikdo se je tekom svoje nekaj opomogel. Dandanes so osobito omilovanja vredni oni delavci, ki imajo večje družine, pa nič kruha pri hiši!

Kar se pa tiče naše naselbine v obče, pa precej napredujemo v vseh ozirih, in vse nekako izgleda, da vlada dandanes med nami večja sloga, kakor je bila svoječasnno. Želeli bi bilo, da bi še bolj skupno delovali, najsi bo že za to, ali drugo idejo. Ponosni moramo biti vsi skupaj na vse, kar se naredi, bodisi v verskem ali v narodnem oziru. Pa tudi na društvenem polju precej napredujemo. Ker že pišem o društvenem oziru, moram v prvi vrsti čestitati seveda društvu K. S. K. J., istotako tudi društvu v Newburghu, kajti znam, da se spoštujemo bodisi v domačih, ali pri sosednih društvih, v dokaz temu navajam sledeči slučaj:

Minuli mesec smo imeli skupen sestanek. Od vsakega društva KSKJ. sta bila prisotna dva zastopnika; zastopana so bila sledeča društva: Dr. sv. Vida št. 25, dr. sv. Lovrenca št. 63, dr. sv. Jožefa št. 146, dr. sv. Ane št. 150 in naše vrlo društvo Marije Magdalene št. 162. Ta sestanek se je vršil z namenom, da se nekoliko zblizamo in da se sedaj nekoliko ukrenemo za prihodnjo konvencijo KSKJ ki se bo vršila v Clevelandu. In v resnici smo prišli do lepega zaključka, da vsako društvo samo zase pripravlja in zbira doneske za proslavo prihodnje konvencije. Ko enkrat napoči oni čas, potem bomo skupno pokazali, da mi v Clevelandu tudi nekaj znamo in zmoremo, da bo vsak delegat(inja) ponosen in zadovoljen tu med nami.

Pri tem pa ne smem pozabiti, da agitirajmo pred vsem za pridobivanje novih članov(c). Osobito bi priporočal bratom našega društva sv. Vida, da bi se zavzeli za povečanje števila članov. Vsako sejo bi moralo deset novih pristopiti! Da jih ni, smo si sami krivi, ker je med nami premalo agitacije. Ako bi VSI za to delali, pa bi dosegli uspeh. Imamo sosedne, znanee in prijatelje; veliko jih pride iz stare domovine, zopet drugi imajo svoje sinove in hčere, že sposobne za društvo. Treba se je torej večkrat o koristi društva in Jednote pogovarjati, pa bi marsikateri enega aali drugega vpisal v društvo. Vem, da je dandanes težava agitirati za tako stvar; pa vseeno, z lepo, prijateljsko besedo se da dosti doseči. Pristop v društvo ni nobena težava, treba je kandidata le dobiti da postane član, ako je odobren. Zavaruje se lahko pri Jednoti za \$250.— \$500.— ali \$1000.— za smrtnine, poškodbe in razne operacije, pa tudi za bolezen— pri društvu. Poglejmo le dr. Marije Magdalene št. 162 kako lepo napreduje in rase. Komaj 4 leta obstoji, pa ima domalega že 300 članic. Kako je lepo, ko je oče, mati in cela družina zavarovana pri KSKJ. Ponosna je na to, in mi vsi. Zatorej bi jaz apeliral na članice Dr. Marije Magdalene, da bi vsaka nagovarjala svojega moža, za pristop k dr. sv. Vida in svojega sina in otroke; to naj bi bila Vaša naloga. In tudi dekle, ko se enkrat omoži, naj svojega ženina prosa, da pristopi h K. S. K. Jednoti. Ravno tako, naj bo tudi nalo-

ga pri našem moškem društvu, da so tudi naše žene pri ženskem društvu. Poglej žena, ako si članica dr. Marije Magdalene, kako lepa skrbijo zate v boleznj, kako dostojno, in lepo te spravijo k večnemu počitku ko umrješ in tolažijo tvojega moža ter družino. Jednota pa v najkrajšem času izplača zavarovalnino. Kaj bi oče mo boljšega in lepšega? In ti mož, ako si član dr. sv. Vida, tudi mi skrbimo zate v boleznj in te lepo spravimo ob smrti in tolažimo tvojo družino. —

Da, ako bi se mi vsi skupaj zavedli, bi lahko veliko več storili, da bodo vsa tukajšnja društva velika in močna do prihodnje konvencije. Naše društvo sv. Vida je navdušeno za napredek, da bi pridobili kar največ dobrih, katoliško mislečih članov. Zadajo sejo sta bila sprejeta dva nova, in zraven smo dobili v našo sredino tudi novega pogrebника, da imamo sedaj kar dva: sobrata Ant. Grdin-o in Fr. Zakrajška. Pa Bog daj, da bi imela le malo posla pri našem društvu, da bi bili vsi vedno zdravi in zadovoljni in kot taki delujmo malo bolj za društvo, ne pustimo, da bi namesto k nam pristopil h kaki drugi (tuji) organizaciji, o katerih ne vemo, kaj da so! Upam da se bomo zavzeli in storili svojo dolžnost in naša armada bo narasla na katero bomo vsi skupaj ponosni. Pozdrav vsemu članstvu K. S. K. J.

John Widervol, član dr. sv. Vida št. 25. K. S. K. J.

Denver, Colo.

V nedeljo, 10. aprila, je priredilo tukajšnje slovensko pevsko društvo "Slovenec" svoj prvi koncert v dvorani doma slovenskih društev. Dvorana je bila nabita polna občinstva, ki je z zanimanjem poslušalo prekrasno petje. "Slovenec" je pokazal s skupnim pastopom, kak izvrsten pevski talent imamo v Denverju. Vse točke obširnega programa so se izvršile v splošno zadovoljnost. Nemogoče je pozabiti kako lepo je zapel mešani zbor točko "V petju oglasimo" "Zalostni glas zvonov", kvartet "Nad zvezdami", v spomin umrlih članov društva, "Za dom med bojni grom" in "Morje adrijskano". Miss. L. predovič in Joe Lesar sta v splošno zadovoljnost pela solo in dekleta "Whispering Hope". Brata Grande in Frank Škrabec, so imenitno zabavali občinstvo.

Razni govorniki so poudarjali pomen društva "Slovenec" bodrili člane k edinosti, ter jih opominjali, da naj hodijo po začetni poti. Sliši se, da to pel "Slovenec" na koncertu raznih narodnosti v Avditorijumu, okoli 20. maja.

Upamo, da "Slovenec" kmalu zopet priredi koncert.

Dne 11. aprila sta bili v slovenski cerkvi dve poroki: John Penca se je poročil z Karoline Berce, in Karol Putnik iz Leadvilla z Agnes Grande. Oba para sta splošno priljubljena in imati obilno prijateljstvo, ki jima želijo mnogo sreče v zakonskem stanu.

Poročevalec

Waukegan, Ill.

Zelenz pomlad se je nam približala. Vsa narava se oživlja k dobrotnemu življenju. Valovite michigansko jezero se je pomirilo in stoji mirno v svoji čarobni lepoti po katerem plujejo mirno ladje.

Z delom gre tu ravno v sedanjem času bolj slabo kot povsod, vendar je pa upanje, da se kmalo obrne na bolje ker za slabim mora priti dobro. Tukaj imamo do 15 različnih podpornih društev, le

eno smo pogrešali to je, da se narod med seboj podpira in pomaga drug drugemu tudi v gmotnem ali finančnem oziru. V ta namen smo ustanovili društvo z imenom: "SEVERNO NABREŽNO STAVBINSKO DRUŠTVO" (North Shore Building and Loan Association). Namen tega društva je štedljivost in pomoč drug drugemu do blagostanja. Delnice so po 25 centov na teden. Lahko jih pa vzame eden kolikor jih hoče.

Najbogatejši mož, John D. Rockefeller je rekel, da pritisočak je najtežje napraviti, vse potem je lažje. Sedaj pa mislite, kako lahko je tudi napraviti, ako kedo vzame (10) delnic na teden to je dva dolarja petdeset (\$2.50) na teden, ima v (6) letih in dveh (2) mesecih popolni tisočak. Vzemimo si mladeniča, mladenko, ako začne z našim društvom štediti z desetimi delnicami na teden, ko je star-a 18 let ima v 24. letu tisočak, ki mu pomaga iti v življenje in najti pravo pot do blagostanja. Ako si hoče kdo postaviti svoj dom, si bode to lahko z malo svoto napravil in društvo mu k temu pomaga in on plačuje potem na teden glavnico z obrestimi vred, in v malem času, kakor da plačuješ sebi najemnino postane to čez čas tvoj lastni dom.

Dragi rojak, rojakinja, to je stvar kjer samemu sebi ne moreš nič zgubiti, samo dobiti.

Dne 23. aprila, (v soboto) ob pod osmi uri zvečer bode seja v Frank Opekatovi dvorani na 10 cesti, North Chicago, pri kateri npamo, da bode vse slovensko občinstvo iz North Chicago in Wankegana navzoče, ter tako počne svojo boljšo prihodnost s posredovanjem našega Stavbinskega društva.

Frank Opeka, predsednik John Umek, tajnik.

Waukegan, Ill.

Ne Belo nedeljo popoldne in zvečer je priredilo društvo sv. Jožefa št. 53 K. S. K. J. v Waukegan, Ill. veliko in krasno igro "Veriga". Ker je igra "Veriga" zelo težko uprizoriti, zato gre hvala vsem igralcem in igralkam, ki so se potrudili da so isto tako lepo in z lahkoto igrali. Vsak, kdor je je videl, se je pohvalno izrazil o njej, in kako bi tudi ne! Saj so bile tudi izbrane vse najboljše igralne moči, in kjer taki igralci nastopijo, mora biti tudi uspeh. In uspeh je bil v gnotnem in zabavnem oziru velik. Čisti prebitek je znašal čez 200 dol. Društvo sv. Jožefa je lahko ponosno na to vpriporitev.

Prisrčna hvala gre v prvi vrsti, seveda igralcem in igralkom, kajti žrtvovali so veliko truda, časa in vstrajnosti predno so dosegli tolik uspeh. Lepo se zahvaljujemo Mrs. Uršuli Slana in Mrs. Ivani Ogrin, ki ste pripravili okusno večerjo igralcem. Dalje se zahvaljujemo vsem, ki so se na katerikoli način pomagali pri veselici, da je ista tako dobro uspela. Živeli!

Math Ivanetich tajnik

Brackenridge, Pa.

Z delom se ne moremo pohvaliti, ker ga sploh ni. V našem kraju sta dve veliki tovarni-livarni; počitnice smo dobili že Jani 15. decembra za nedoločen čas; draginjo imamo še vseeno veliko, tako, da se človek težko preživlja. Pa v kljub temu ne obupamo, ampak zaupno čakamo na boljše čase, da bi res že enkrat nastopili.

Apeliram na članstvo K. S. K. J. da agitirajo malo bolj za pridobivanje novih udov naše čislane Jednote, kajti do-

sti je še rojakov, ki niso pri nobenem društvu zavarovani. Vpišite se torej prej ko mogoče, ker ne veste ne ure, ne dneva, kje in kdaj vas lahko ne sreča zadene?

Pozdravljam vse cenj. s. brate in sestre naše Jednote širom Zdrženih držav, tako tudi pozdravljam svoje brate, svaka in sestro v Crested Butte, Colo.

Martin Vovk,
iz Radovice.

Lokalne vesti.

— Z ozirom na naše zadnje poročilo glede nameravane slavnosti 5 letnice obnove Mladinskega oddelka K. S. K. Jednote, katero bodo priredila vsa naša lokalna krajevna društva k temu poročamo, da se bo vršila označena slavnost **prvo** nedeljo meseca junija. (5. junija t. l.) Ob 10. uri dopoldne v cerkvi sv. Jožefa se bo vršila slovesna sv. maša, koje se bodo društva s svojim Mladinskim oddelkom korporativno vdeležila; popoldne se pa vrši v Rivals' s parku piknik.

Natančne podrobnosti in spored priobčimo svoječasno, ko ga dobimo od tozadnega veseljenega odbora.

— Še je čas! Te dni bodo kolektorji vseh krajevnih društev K. S. K. J. iz Jolietu in Rockdale po farnih okrajih obiskali družine, da pridobijo naročnike na novi mladinski list "Angelček." Celoletna naročnina znaša samo \$1.00; polletna pa 60c.

Upamo, da jolietška naselbina glede številna naročnikov "Angelčka" ne bo zaostala za drugimi; saj so baš Jolietčani prvi sprožili misel za ustanovitev Mladinskega oddelka! "Angelček" se bo tiskal v tiskarni "A. S."

Pobiranje naročnikov tega novega lista se zaključuje s prvim majem.

— Dne 13. t. m. se je poročil v naši cerkvi rojak John Sterle iz vasi Drnovo pri Krškem z gđ. Franciško Murn iz vasi Rebče pri Trebnjem. Zenin je služil tekom minule vojne v armadi strica Sam-a, nevesta je pa došla še le pred 5 meseci v Ameriko. Novoporočencema želimo mnogo sreče!

— Prvo veselico v povsem prenovljeni "Sloveniji" (bivši Golobčevi) dvorani priredi naša šolska mladina na nedeljo, dne 8. maja ob 2. uri popoldne. Vstopnice so že sedaj na prodaj: za odrasle 50c, za otroke pa 15c. Spored te zanimive prireditve bo zelo velik in bogat, kajti naše č. šolske sestre se z vso vmeno trudijo, da bo ta vselica šolske mladine nadkrilila vse druge dosedanje prireditve.

— Pri volitvah za okrajnega šolskega nadzornika minulo soboto je na zapadni strani zmagal Dr. John P. Benson; (katoličan) dobil je 3113 glasov; na istočni strani je pa odnesel zmago E. R. Lewis z 2175 glasovi. K zmagi Dr. Bensona je pripomoglo dosti glasov slovenskih volilcev.

— Dne 16. t. m. je policija izsledila in zaprla sedem mladih fantov, ki so nedavno po noči napadli in oropali rockdalsko poulično karo. Med aretiranci se nahaja tudi 20 letni Martin Galle, je priznal, da je dne 29. marca streljal na nočnega čuvaja Elies-a Spafford. Drugi aretiranci so: 16 letni Pavel Galle, 17 letni Jos. Starešinič, 17 letni Frank Kure in njegov 19 letni brat Tony; 17 letni Anton Busch in 18 letni Joseph Castelluccio.

— Predavanje gđ. Christich, nedavno došlo iz Jugoslavije se je vršilo minulo nedeljo zvečer v dvorani naše stare šole ob precej obilnem številu poslušalcev. Gđ. Christich je govorila približno tri četrt ure o sedanjih vrskih odnosih na Srbskem, osobito v Belgradu.

Njen glavni namen je, zblížiti pravoslavne vernike s sv. kat. Cerkvijo; v to svrhu naj bi se v prestolici Jugoslavije, v Belgradu zgradilo veličastno katedralo sv. Cirila in Metoda, ki sta prva oznanjevala sv. vero tudi po naših slovenskih krajih stare domovine. Gđ. predavateljica se je mudila dalje časa tudi v Ljubljani in pozna povsem in dobro splošne razmere Slovencev. Največ priznanja gre Slovincem radi tega, ker so v tem stoletju toliko dobrega storili na misijonskem polju, bodisi že v Ameriki, Aziji ali Afriki.

Dalje je gđ. Christich rekla, da je načelnik gibanja za zgradbo katoliške katedrale v Belgradu neki Slovenec. Govornica, ki je predavala v lepem angleškem jeziku, je žela ob zaključku buren aplavz.

Po dovršenem predavanju je pa naš č. g. župnik Rev. J. Plešnik v kratkih in jedrnatih bednatih besedah razložil glavne točke iz govora že omenjene gđ., povdarjajoč, da je njena misel blaga in da bo morebitne prispevke za to cerkev rade volje prejemal in odposlal na določeno mesto.

Tri rane na telesu ameriškega naroda.

3. Rana: Kapitalizem in socializem.

Piše Rev. Anton Sojar.

(Dalje.)

Rekli smo, da je kapital podooben hudourniku, ki pridrvi od zgoraj v nižave in uničuje blagostanje delavca, ki se v nižavi trudi v potu svojega obraza. Da je to res, nam dokazuje s številkami profesor W. L. King v svoji knjigi "Bogastvo in dohodki ljudi v Združenih državah". Ta profesor trdi na podlagi resničnih dokazov da:

2% (dva procenta) ljudi v Ameriki ima 60% (60 procentov) celokupnega bogastva.

Nadalje ima 18% ljudi 35% bogastva.

80% ljudi ima pa samo 5% bogastva. Te številke jasno govorijo in lahko rečemo: kričijo do neba!

V času vojske je postalo 15.000 novih milijonarjev v Ameriki

Te številke je priobčil po profesorju Kingu duhovnik A. Ryan, profesor sociologije na katoliški univerzi v Washington-u, zato o njih resničnosti ni nobenega dvoma. Te številke bo vsak bolje razumel, če jih pojasnimo na sledeči praktični način.

Recimo da živi v nekem malem mestu 1000 (tisoč) družin med katere je premoženje \$100,000 (stotisoč) dolarjev tako razdeljeno, kakor je razdeljeno celokupno premoženje med vse ljudi cele Amerike. Po procentih, objavljenih zgoraj, bi bilo premoženje v tem mestu tako le razdeljeno med družine:

2 družin imati	60 tisoč dolarjev
18 družin ima	35 tisoč dolarjev.
80 družin ima	5 tisoč dolarjev.
100 družin ima	100 tisoč dolarjev.

Če pogledamo 80 družin s 5 tisoč dolarjev, vidimo, da pride na vsako družino okrog 62 dolarjev. Dve najbolj bogati družini imate torej 60 tisoč dolarjev, dve najrevnejši imati vsaka po 62 dolarjev, kako bi zgleдалo to mesto? Dve družini bi imeli dve krasni palači; 18 družin bi imelo 18 čednih hiš; 80 družin, to je velika večina, bi imelo 80 koč ali kajž ali kolib ali šup. Kako bi imele? Gđ. Christich je govorila približno tri četrt ure o sedanjih vrskih odnosih na Srbskem, osobito v Belgradu.

kov. In ta Lačna vas je v velikem Ameriki, v kateri kraljuje nekaj denarnih mogotcev ali magnatov, velika večina pa živi iz rok v usta. Žalostna a resnična slika!

Te številke so vzrok, da socialisti primerjajo kapitaliste s požrešnim volkom, delavca pa z ubogim ovco. Volk je sit, kadar ovce napade in jo žre. Ovca cela — volk pa sit, je nemogoče; trdijo po pravici socialisti. Mi ne trdimo, da bi moralo biti bogastvo enakomerno razdeljeno med vse ljudi, odločno pa obsojamo, da je v rokah par posameznikov nakopičeno toliko bogastva, med tem do se večina vključ v napornemu delu bori za svoj obstanek. Gotovo je tudi, da bi bil volk kapitalizma še bolj krvoloč, če bi ga ne krotile vsaj v nekoliko nekatere pravice in organizirano delo, ki v svoji samoočrambi največkrat nima drugega sredstva na razpolago kot — štrajk.

Toda pri razpravi o kapitalu in dela nas ne sme voditi slepa strast. Če obsojamo kapital v tej obliki in s to silo, ki jo ima danes, ne smemo reči s socialisti, da je kapital že sam na sebi zlo. Da bomo boljše umevali, preudarimo mirno najprej dobre in slabe strani kapitala; pripoznajmo vsakemu, kar mu gre: kapitalu in delu; pogledjmo nadalje, v čem zagreši kapital in v čem delo in slednjič skušajmo najti, na kakšen način bi se dala ublažiti velika nasplostva in zanesi mir in zadovoljnost med vse posamezne razrede človeške družbe, v kolikor je sploh zadovoljnost mogoče uživati na tem svetu.

Zasluge kapitala.

V poljedelskem, industrijskem in trgovskem cizru je Amerika najbolj razvita dežela na svetu. Do tega razvoja sta jo povzdignila kapital in delo, torej ne kapital sam in tudi ne delo samo; ampak oba združena. Če bi na primer več milijonov delavcev samo — oprostite navadni izraz — s krampom in lopato obdelovalo to veliko zemljo cela stoletja, bi vključ vsemu temu delu bila Amerika gospodarsko zaostala dežela. Da se je Amerika iz puščave izpremenila v civilizirano zemljo, gre v prvi vrsti zasluga: duševnim in finančnim kapitalom, v drugi vrsti pa delu. Duševne kapitaliste imenujemo učenjake, ki so izumili moderne iznajdbe: Kompas, železnice, telegraf, telefon, pomorski telefon, brze trgovske ladje, na stotine raznih strojev s paro ali z elektriko, vse stroje, s katerimi so kopali zemljo in našli v njej rude, in vse razne stroje, ki jih danes opazujemo povsod: v fabrikah, pod zemljo, na kmetijah, v uradih, v gospodinjstvu itd. V zadnjih stoletjih so silno napredovale znanosti v kemiji, fiziki, mehaniki in skoraj vsako leto nas preseneti z novimi iznajdbami, novimi stroji, novimi patentir; ker en sam stroj dela za deset ali sto ali še več človeških rok, zato ni čuda, da se je Amerika tako hitro razvila. Kjer je bila neobdelana zaraščena zemlja, danes cveto bogata polja, kjer preje ni bilo ne steze, ne ceste, ampak sama neskončna prerija, v kateri se bi moral vsak popotnik zgubiti, imamo danes lepe ceste, razne železnice švigajo kakor bliski od enega konca dežele v drugo in prevažajo ljudi in blago; železnice so ustvarile vasi in mesta; iznajdbe se uporabljale vodne moči za najrazličnejše potrebe... Če bi isti človek, ki je videl Ameriko pred 400 leti, prišel nazaj in jo pogledal iz zrakovolava sedaj, bi se zavzel in bi rekel: To je čudovito! Pa zgodil se ni nikak čudež, le človeški um, človeški talent ali genij je preobrazil to zemljo in ji v prime-

ma kratki dobi dal najmodernejše lice. Še enkrat ponovljamo: Vsa čast delu, a v prvi vrsti gre za vse to zaslugu duševnim kapitalistom: učenjakom. Ali naj povem še bolj priprosti vzgled. Pogledjmo univerzo, gledališče, cerkev! Da se je cerkev gradila, treba je bilo v prvi vrsti učenega arhitekta, ki pozna razne sloge, v katerih se cerkve zidajo: gotski, romanski, bizantinski slog. Ker je arhitekt v svojem poklicu se izobrazil v šolah, nariše načrte cerkve, v duhu pred seboj že gleda, kakšno bo poslopje, premeri natančno proporcijo (razmerje) posameznih delov stavbe, določi material, iz katerega naj bo poslopje sezidano, dobi razne kontraktorje, ki je vsak v svoji stroki izobražen; pride umetnik, ki slika cerkev, umetnik, ki okinja cerkev z po barvanimi okni in veličastnimi oltarji in pod vodstvom — in samo pod vodstvom — teh mož: arhitekta, umetnika, kontrakterjev lahko navaden delavec znaša in polaga kamen na kamen na prvo trdno podlago, dokler ni zgradba dovršena.

Duševni kapitalist — talent — ne more imeti uspeha brez finančnega kapitala. Pesnik zloži pesmi in jih napiše in zbere v celoto. Ker je pesnik sam reven mora poiskati bogatino, da knjigo založi, to se pravi: bogatin pošlje spisane pesmi v tisk; tiskar natiska tisoč izvodov poezij, knjigovez zveže te knjige, knjige gredo na trg, knjigarne jih prodajajo. Pesnik dobi nagrado za svoje proizvedbe, bogatin, ki jih prodaja, vlečejo svoj profit. Tako tudi vse mnogotere iznajdbe bi ne preobrazile Amerike, če bi bogati ljudje ne kupili teh iznajdb in ne naročili na stotine in stotine strojev, ko so vse to imeli, so zaposlili na tisoče in milijone delavcev za proizvajanje velikanske množice najraznovrstnejših izdelkov v korist in užitek človeštvu.

Iz tega vsak lahko spozna, da je neresničen ali vsaj nejasen stavek socialistov, ki trdijo, da delo producira vse bogastvo na svetu. Delo je bilo zmerom na svetu, a če bi ne bilo učenih ljudi — izumiteljev in kapitala, ki je mogel uporabiti iznajdbe, bi mi bili danes še vedno na tem, kakor pred tisoč leti. Pa vprašaj danes kmeta: ali seje, orje s konjem ali z mašino? Ali raje seje in žanje z roko ali z mašino? Ali bi raje vozil s konjem žito v mesto, ali je bolj pripravno, da ga vlak ali ladja odpelje kamorkoli je po svetu? Ali je bilo pred sto leti boljše, ko je moral človek peš hoditi ali voziti se ali pa sedaj se po telefonu v hiši se zmeni v par minutah? Ali je za gospodinjstvo bolj prijetno šivati z rokami ali z mašino? Ali človek ložje bere pismo ali knjigo, ki jo tiska stroj? Ali so moderne hiše v Ameriki boljše za človeška bivališča, kjer imamo moderno kurjavo, elektriko — ali stanovanja v kakoršnih so živeli ljudje pred nekaj sto leti? Premisljaj o tem naprej sam za se in prišel boš do tega zaključka:

Človeški um ustvarja iznajdbe, širi izobrazbo, pospešuje napredek. Splošno človek danes ložje in boljše živi, kakor pred tisoč leti, ali dosti ložje in srečnejše bi živel v moderni dobi kakor prej, če bi na svetu ni bilo krivice. Zatorej, kakor gre zasluga človeški roki, tako in še bolj gre zasluga človeškega uma, ki je odstranil na stotine težav, s katerimi se je moral boriti človek v prejšnjih dobah. Zasluga torej kapitala, ki mu gre! Brez denarja ni plače, brez plače ni dela. Kapital je privabil delavce v Ameriko in naravno bogata bogata dežela in bogatini — du-

ševni in finančni — so omogočili, da je Amerika v poljedelskem, industrijskem, trgovskem in sploh v kulturnem ozirom v par sto letih postala to, kar je danes: najbolj napredna dežela na svetu.

Če pa kapital pripoznava njegove zasluge, s tem mu pa še ne zaigamo kadila, ker ta kapital je omadeževan in oškropljen z delavčevu krvjo in to so — krivice kapitala. O teh prihodnjic.

PROSNJA

Kakor je že vsem znano je vojna v Evropi povzročila veliko gorja, in kako je opustošila cerkve v našem rojstnem kraju. Znano je že skoro vsakemu, da so pobrali vse zvonove iz zvonikov; tako so jih pobrali tudi v naši dobropoljski fari. Slišali ste že, kako so farani iz drugih krajev nabirali in prispevali za nakup novih zvonov.

Stem poročam vsem dobropoljskim rojakom-faranom, da sem dobil prošnjo iz starega kraja, podpisano od cerkvenega ključarja in od g. župnika ter prosijo vse rojake, Dobropoljčane po širni Ameriki, da bi jim priskočili na pomoč s kakim darom za nakup novih farnih zvonov; prosijo mene, da bi se jaz potrudil in nabiral prispevke, ter potem iste poslal na dostojno mesto, zatorej javljam vsem rojakom dobropoljskega širom Amerike, da sem ugodil prošnji, za nabiranje darov. Prosim vse rojake-domočine da naj se ne upirajo tej prošnji in naj darujejo vsak po svoji moči. Prošnjo katero sem dobil se glasi:

Dobropolje dne 6. sušca 1921. Srčen pozdrav vsem rojakom pošiljam podpisani, in Vam poročam tužno vest, da je vojska prizadela nam silno gorje, na vseh konceh in krajih naše mile domovine. Na pretečena leta spomin nam prestavlja vse kaj drugega kot dandanes. Marsikateri izmed Vas se še spominja na naše lepe doneče zvonove, kateri so morali prisilno utihniti. Vojška nam jih je ugrabila in odvezla za vedno. Vsaki izmed Vas naj si misli, kako milo smo gledali za njimi ko so jih odpeljali. Misli si morete, kako tesno nam je bilo pri srcu ko so nam zadnjič v slovo zapeli. Naš stolp (turn) stoji z enim malim zvonom in še ta je sv. Antona kateri pogreša dva brata zvona.

Naša želja vseh Dobropoljcev je da bi zopet zaslišali enkrat nove ubrane zvonove, ali žali Bog, tega ne bomo vsi dočakali, ker pri najboljši želji in visoki draginji nam bo nemogoče nove si omisliti, še manj pa ste poplačati.

Z zaupno prošnjo se obračamo na Vas, dragi rojaki v daljni Ameriki ter Vas prosimo, da bi nam priskočili na pomoč vsakdo po svoji moči, da bi stem pospešili nam kupiti nove zvonove, kateri bodo tudi Vam marsikateremu znanu po naznanili smrt v daljni Ameriki v spomin naš tukaj bivajočim faranom.

Zaupljivo bomo pričakovali, da se bodo naši prošnji naši cenji rojaki odzvali in kolikor toliko pripomagali, da bomo bolj z veseljem tudi mi darove za zvonove polagali, ker vsak najmanjši dar se bo hvaležno sprejel in v časopisu obeležal. Nam vsem skupaj naj bo ta težava, katero bomo vsi prestali in prenesli v čast božjo, dušam in vječih pa zveličanje.

Bodite torej pozdravljeni vsi naši prijatelji rojaki v daljni Ameriki! Bog Vas blagoslovi pri Vaših opravilih in kar bode kateri nam v ta namen daroval, Bog mu stotero

povrniti! Z Bogom ostanite! Marsikatera bo prisla novica v tvojo rojstno bo vasico. In naznanila tužno vest, da zapustil si ti ta svet. Zvonovi milo bodo zapeli, kadar zatisnil boš oči; in v daljni tuji zemlji počivale bodo tvoje kosti. Zvonovi bodo tudi ti zapeli, tvoj dar v naznanje bodo vzeli, ker s trdom prislužen denar. Radovoljno položil si na oltar.

V spomin domačim bo faranom kar pripomogli ste z darom, za vse bomo se spomnili, kadar bodo zazvonili.

Andrej Ramoveš, župnik.

Josip Zevnik, cerk. ključar.

Opomba: Vse denarne posiljatve naj se blagovoljno pošlje na sledeči naslov:

Anton Zevnik 707 Jackson St., Eveleth, Minnesota.

(Advertisement.)

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Srbeče kožne bolezni

so mnogokrat neprenehljive. Pokažejo se v obliki pordečih kož, mehurjev, izteklin in kar je najnepriljubnejše — ti znaki neprenehoma srbe, črtiljo in povzročajo pekočo senzacijo, ki primora bolnika, da se praska na prizadetih mestih, kar je pa še slabše. Ne trpite tega. Poskusite se

Severa's
ESKO

(preje Severovo Mazilo na kožo) antiseptičnega mazila za srbečo in vneto kožo in kmalo boste dosegli zaželjeno odpravo. To mazilo vživa zaupanje pri tisočih ljudeh, ki so ga poskusili proti srbečim kožnim boleznim različne vrste. Ti so izmislili v njem izvrstne uspehe — tako boste izmislili tudi vi. Na prodaj pri vaših dobrih lekarnah. Cena 50c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Vsakemu naznanjamo

da mi izplačujemo denar v Jugoslaviji ne samo v KRONAH, ampak tudi v

v Dolarjih, v gotovini

Cena pošiljate je 3% in najmanjša svota za doplačilo znaša 1 dolar.

Ako pošljete denar v kronah, vam nič ne računamo, vzvemo pri brzojavni pošiljati, za katero je trea nekaj posebno doplačati.

Pišite za naše cene denarnih pošiljatev.

Prodajemo šifkarte za vse programe po izvirni ceni.

Sprejememo denar na pohranilo in dajemo štiri odstotke obresti.

EMIL KISS BANKIR.

133 Second ave. New York, N.Y.

50,000 akrov

Lac Court Oreilles Indian Reservation na prodaj.

Ponujamo na prodaj za naseljenje to zemljo, ki je poraščena z najlepšim lesovjem ter ima krasne doline Chippewa v solnčni Sawyer County, Wisconsin. To je prvokrat, da se ta zemlja prodaja. Zemlja, je jako dobra, rodovitna in je v najlepšem kraju. Cena je okoli \$20 akra na male, lahke obroke. Za zemljevid in pojasnila pišite na:

COURT OREILLES LAND CO.

Hayward, Wis.

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje

EMIL BACHMAN

2107 S. Hamlin Ave.

Chicago, Ill.

New York City.

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Izšla vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravitelstvo:

1004 N. Chicago St.

Telefon 1048.

JOLIET, ILL.

Naročnina:

Za člana, na leto	\$1.20
Za počlane	\$2.00
Za inozemstvo	\$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the

GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

of the

UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

1004 N. Chicago St.

Phone: 1048.

JOLIET, ILL.

Subscription price:

For Members, per year	\$1.20
For Nonmembers	\$2.00
For Foreign Countries	\$3.00

Agitirajmo za Mladinski oddelek.

Menda vam je še v spominu nedavno priobčeni članek iz pod peresa nekega znanega ameriškega pisatelja, kojega smo na tem mestu obelodanili z nadpisom: "Otroci, največje bogastvo na svetu." Pisatelj je navajal razna dejstva, dokazuje in primere, da je opora in bodočnost sveta v prvi vrsti odvisna od sedanje mladine. Ta odvisnost se pa opira na dva razloga: Na število (naraščaj) mladine, in na njeno vzgojo, ozir. izobrazbo.

Razni profesorji in veščaki zatrjujejo, da bo čez 100 let francoski narod popolnoma prešel, oziroma izumrl; to pa zaradi tega, ker Francija po številu prebivalstva od leta do leta peša. Ker Francija nima zadostne opore v mladini, ali naraščaju, bo čez čas zginita s površja, kakor so zginiti že tudi drugi svetovni narodi.

Omenili smo dalje, da je bodočnost sveta odvisna tudi od vzgoje današnje mladine. Vsled prizadevanja nekaterih posameznih kronancev in avtokratov se je v tekočem stoletju mladina vzgajala preveč v militarističnem duhu. Posledice temu so bile številne, krvave vojne, predvsem vzemimo slučaj Nemčije v minuli svetovni vojni. Edino njen duh militarizma je spravil skoro ves svet pod orožje; tako je pa tudi naš militarni pahnul Nemčijo v prah in blato. Če se bodo za naprej vsi svetovni narodi oprijeli bratoljubja, edinosti in sloge, se ne bo nikdar več o kaki vojni pisalo.

Gornje točke pa ne veljajo samo za velike narode, države in dežele; iste se lahko vpoštevajo tudi v manjšem oziru: na posamezne slučaje, na poedince, na družine ali več posameznikov in družin skupaj združenih. Pri tem mislimo tudi na bratske podporne organizacije, ki so dandanes eden izmed najbolj važnih faktorjev človeške družbe v Ameriki.

Ako gremo še dalje, ter se pri tem oziramo samo nase, priidemo do zaključka, da so razna izvajanja, prilike in primere tega članka v prvi vrsti namenjene naši K. S. K. Jednoti, prvi in najstarejši ameriški slovenski bratski organizaciji. Napisi smo jih vsled tega, ker bomo že čez nekaj tednov obhajali petletnico obstanka našega Mladinskega oddelka.

Naša K. S. K. J. posluje že 28. leto. Celih 22—23 let po njeni ustanovitvi se ni dajalo dosti potrebne važnosti na eno izmed najbolj pomembnih vprašanj obstanka ter njene bodočnosti: na njen naraščaj.

Zgodovina raznih ameriških bratskih (podpornih) organizacij je dokaj zanimiva. Dosti izmed istih, ki so poslovala do 25, 30 in več let je moralo prenehati, ker niso imele potrebne mladinske podlage za sabo. Člani, pristopili pred 25—30 leti so se postarali in pomrli. Rezerva posmrtnine je bila vsled tega do cela izčrpana; novih virov dohodkov, ali novih mladih moči pa ni bilo, da bi ono organizacijo še naprej držali in tako je ta, ali ona Jednota podlagoma za vedno zaspala.

Tudi pri naši K. S. K. J. se prvih 22 let njenega obstanka ni dosti mislilo na njeno bodočnost. Neoziraje se na raznolične načine vplačevanja asesmentov, na željo po dosegu solventnosti i. t. d. smo puščali prvih 22 let našo Jednoto pripuščeno in navezano samo na okoliščine in istočasne razmere. Hvala Bogu! Enemu izmed večletnih gl. uradnikov se je pa porodila srečna misel v glavi, da je treba K. S. K. J. spraviti tudi nekaj naraščaja in mladine pod naše okrilje, če hočemo za mirnim sreem zreti v našo bodočnost in obstanek Jednote. Ta načrt in želja se je nam na srečo in v veselje izpolnila.

Due 1. junija t. l. bomo obhajali 5 letnico obstanka našega Mladinskega oddelka, ki je naše največje upanje ter sreča! Kojmanj 5 let obstoja ta oddelek, pa je že dosegel častno število 5791 članov, ali skoraj dobro polovico izmed celokupnega števila aktivnega (odraslega) članstva. Ne smemo biti ponosni samo na skupno število te naše oporne armade, ponosni smo lahko tudi na finančno stanje našega Mladinskega oddelka. Iz danes, prvi priobčenega finančnega mesečnega poročila Mladinskega oddelka je razvidno, da znaša čisto premoženje istega \$22,828.23. Ali ni to lepa in povoljna svota tekom 5 letnega obstanka! Z eno besedo rečeno: K. S. K. J. bo še obstajala leta in leta, tedaj ko, že nas več ne bo med živimi; in pa samo radi tega, ker jo bo naša mladina (potomeci) vzdrževala.

Mislamo, da smo s temi besedami in vrsticami dovolj jasno razložili pomen našega Mladinskega oddelka.

Ker se bo v doglednem času slavilo 5 letnico obstanka tega oddelka, je naša sveta dolžnost, da do tedaj (1. junija) napnemo vse žile in moči, da spravimo vso našo mladino pod prapor Mladinskega oddelka K. S. K. Jednote!

Dragi nam sobrat (sosestra)! Ti si član K. S. K. Jednote, prve in najstarejše ameriške slovenske podporne organizacije! Si li ponosen na to? — Dobro. — Če je temu tako, te aljudno vprašamo: "Imaš li vse svoje otroke zavarovane pri isti podp. organizaciji, kjer si ti in tvoja žena že toliko let?" Tu ne smemo v prvi vrsti vpoštevati samo naklonjenosti, sorodstva narodnosti, Jednote itd. ampak vpoštevajmo le tvojo lastno korist. Kje imaš svojega otroka bolj poceni in udobno zavarovanega? — Le vzemi "policy" (certifikat) te ali one angleške zavarovalne družbe v roke, pa uganemo, kaj ti bo koristilo, kolikoli bo ta družba plačala v slučaju smrti tvojega otroka po preteku to-

liko let. Potem pa še primeraj posmrtninsko lestvico našega Mladinskega oddelka in pa asesment, ali vplačevanje.

Kot zaključek tega članka hočemo navesti samo tole: Če si že ti član(ica) K. S. K. J. stremi za tem in glej, da bo povodom 5 letnice obstanka našega Mladinskega oddelka tudi sleherni sinček in hčerka tvoje družine član(ica) naše K. S. K. Jednote.

I. Z.

Slepo črevo

Gotovo ste že večkrat slišali o tej bolezni najbrže pa ne veste, kaj je pravzaprav in kako se pojavi. Na tem mestu vam bom skušal poljudno razložiti, da boste imeli o tem malo pojma.

Črevesje je razdeljeno v malo in veliko črevo. Malo črevo je dolgo približno dvajset čevljev ter vodi iz želodeca. Veliko črevo pa vodi v zadnjico. Veliko črevo je dolgo približno pet čevljev. Pri človeku meri vse črevesje približno petindvajset čevljev. Del črevesja se končuje v malo cevko, ki nima izhoda. Od tega ima tudi svoje ime. Nahaja se ponavadi na desni strani želodeca. Vse, kar povzroča vnetje pri tem delu, povzroča vnetje slepega črevesa. Vnetje raste, če zaide kak predmet v slepo črevo, na primer koščica od sadja, kak kamenček ali kaj podobnega. Blato igra pri tem poglavito ulogo. Bolezen se pogosteje pojavlja pri moških kot pa pri ženskah. Če zaide kak predmet v slepo črevo, nastane vnetje ali pa oteklina. Če pa še baci-li zajidejo vanj, bolezen veliko bolj poslabšajo. Bolezen je jako nevarna ter zahteva takojšnje pomoči. Znamenja te bolezni so v prvi vrsti bolečine na desni strani želodeca, včasih večja mrzlica. V želodcu vas slabi kot da bi imeli bruhati in včasih tudi v resnici bručate. Hrane ne prebavljate vedno. Bolečino čutite tudi v spodnjem želodcu. Včasih izgubite ter ter imate glavobol.

To stanje lahko preide brez vsakih posebnih komplikacij, včasih se pa tudi v kratkem času konča s smrtjo bolnika. Važno je, da greste k zdravniku, da on presodi, v koliko je nevarno in v koliko ni. Nekateri napadi se končajo ter se ne vrnejo več, nekateri se pa ponavljajo. Če imate hudo vnetje slepega črevesa, morate biti takoj operirani. Odlašanje bi pomenjalo smrt. Če ste v dvomu glede potrebe operiranja, recite svojemu zdravniku naj vpraša še drugega zdravnika za svet ter se ravnajte po njunem odloku.

Dr. Joseph Grahek,
vrhovni zdravnik K. S. K. J.

O jetiki in o zdravnikih "mazačih".

Spisal Dr. J. V. Grahek,
vrh. zdravnik K. S. K. J.

Nedavno sem opazil povečanje števila bolnikov, ki so si nakopali jetiko. Zdravniška veda je dognala, da izvira več bolezni še izza minule epedemije, influence, kajti prav malo je takih, ki so prestali influence najbolj nevarne stopinje, da bi jim ta bolezen ne pustila kaj posledice za sabo, bodisi že ta madež, ali oni v njih telesnem sistemu. Najbolj pogosti madeži, oziroma posledice se pojavljajo v pljučih; vsled tega je svetovati vsakomur, ki ima še posledice influence na pljučih, da se takoj zateče h kakemu izkušenemu zdravniku za nasvet. Kroničen (zastarel, dolgotrajen) kašelj lahko postane začetek kake zelo nevarne stvari, ozir. bolezni. Danes ta kašelj še ne naznanja jetike, pač se lahko jetika že prihodnji teden pojavi; vsled tega bodite zelo oprezní. Ogibajte se prepogostega življanja patentnih zdravil (medicin). Vsak slučaj je raznoličen in drugačen. Ako preveč odlašate z obiskom pri kakem izkušenem zdravniku, se lahko vaša bolezen tako

razvije, da je ne bo mogoče več ozdraviti. Če torej že dalje časa kašljate, požurite se že danes k zdravniku, da morda jutri ne bo prepozno! Potem bi zaman trošili svoj težko prislužen denar za zdravljenje.

Vsak jetičen bolnik pa tudi ne kašlja, dosti je takih, katere tare ta morilka—bolezen, ki so deloma prosti kašlja. Ako vidoma izgubljate na telesni teži, ako se po noči potite, če ste otožni, da nimate več veselja do življenja, to znači da se vas pri-jema jetika; tako, ali šele za-početo jetiko se večkrat lahko še ozdravi. Zal pa, da mnogo pacientov hodi toliko časa na delo, dokler se jim ta bolezen že močno ne ukorenini. Potem trošijo denar in letajo od zdravnika do zdravnika; vse kar pri tem dosežejo je sočutje in naglo zmanjšanje njih denarnice. Ako bi pa bili ti omilovanja vredni reveži žrtvovali le par par dni ko se je bolezen začela, bi bili morda danes zopet zdravi in tudi bolj premožni.

Če ste morda Vi postali žrtev te grozne bolezni, bi morali biti zelo previdni in oprezní pri načinu življenja. Treba se je držati gotovih navodil, da se jetika ne razširi še na druge člane družine. Jetičen bolnik mora živeti dosti dobre in redilne hrane. Mleko je zelo priporočljivo in je danes tudi poceni; mleko je lahko prebavljivo in daje telesu moč. Neobhodno je pa takemu bolniku treba dihati dosti svežega zraka; solnčna toplota in sveži zrak namreč najbolj uničujejo kali jetike v pljučih. Imejte torej vedno zračno sobo jetičnega bolnika, ali svetujte mu na sveži zrak, pa mu bo to dosti pomagalo.

Jetičen bolnik bi moral popolnoma sam zase spati v posebni postelji in sobi. Hrano mu dajate v posebnih lastnih skodelicah in krožnikih, tako naj ima tudi lastne žlice in drugo jedilno orodje. Ne pripustite, da bi na tla pljuval; pljunek se na tleh posuši, nakar se ga pri pometanju sobe razžene v zrak; v tako okuženem zraku je dosti kali jetike (bacilov) katere morda zdrav človek vdihne in si s tem nakoplje to bolezen. Poljubovanje otrok naj bi bilo popolnoma prepovedano, ker je tudi nevarno.

Tuberkuloza (jetika) sama se na ta način ne razširja, ampak tako se razširja še dosti drugih bolezni. Ne jemlji v usta kakega predmeta, katerega je imel že kedo drugi v ustih, bodisi že zdrav, ali ne. Tega navodila bi se morali v obče vsi držati.

Če ti zdravnik svetuje "premembo obnebja (zraka)", stori tako kmalu. Preveč pacientov prerado vedno odlašajo, dokler ni že prekasno in zamujeno. Ako bi se več tako obolelih takoj podalo v bolnišnice, bi jih mnogo več lahko okrevalo; človeka umori ta bolezen vsled dolgotrajnega odlašanja in čakanja.

"Boarderji," ki imajo to bolezen naj bi šli v bolnišnico brez obotavljanja, kajti nihče ne more pričakovati, da mu bo hišna gospodinja za bolniško strežnico; ona ima itak že dosti svojega posla, brez tvoje posebne oskrbe. Gospodinja nima morda niti toliko časa, da bi ti pripravila primerno jed, kojo bi moral uživati. Ako bi bil samo ti pri hiši, bi že šlo, toda družina je velika in vedno prva.

V obče bi moral iti vsak "boarder" v bolnišnico, če se ga prime že ta, ali druga bolezen, ali pa vsaj takoj, ako bo

veliko prej okrevaj; bolnišnice so za oskrbovanje bolnikov, zaradi tega se jih nikdar ne boj!

Res je, če greš h kakemu doktorju "mazaču," ti bo rekel, da se ogibaj bolnišnice. Ali pa več, čemu je temu "mazaču" bolnišnica trn v peti? Takim ni dovoljeno opravljati svoje službe po bolnišnicah; ker vas torej ondi ne smejo "zdraviti", zgubijo na ta način denar, katerega bi drugače od tebe zaslužili. Tem "mazačem" je v prvi vrsti tvoja denarnica pri srečju, ne pa tvoje zdravje. Gotovo je imel že marsikdo izmed vas bridko skušnjo v tem oziru s kakim samo nazivajočim se "specialistom." Danes gotovo ne bo šel onl rojak v njegovo bližino, ker ga je oni "specialist" "okoruzil" za ves denar, in to je pa vse.

Pred nekaj dnevi je prišel k meni neki hudo jetičen mož; tožil mi je, da je plačal nekemu mazaču in "specialistu" \$150, da bi ga ozdravil. Oni "specialist" mu je dal celo garancijo, da ga bo ozdravel; ta garancijski list bo pa šele po bolnikovi smrti uresničen. Mrtveci ne morejo pred sodnijo pričati, tako se tudi odvetniki s takimi ne pešajo. Varen in zanesljiv je samo denar v žepu doktorja—"mazača". Taki "mazači" oglašujejo, da so "študirali" na raznih klinikah; govorijo vam vse mogoče jezike in so pravi mojstri, da brez bolečin vlečejo denar iz žepov ljudstva.

Znani učiliški profesorji in doktorji bolnišnice nikdar ne oglašujejo. Oglaševanje stane denar. Te vrste mazači so največ izprideni (falirani) študentje medicine; ker si nočejo pošteno služiti kruha, se preživljajo z "mazačtvom" potom oglaševanja. Najboljši oglaš pravega zdravnika je živeti in zadovoljen pacient. Poštenega zdravnika, ki razume izvrševanje medicinske stroke, bode ljudstvo kmalu spoznalo in mu tudi zaupalo. Koliko dobrega je pa dr. "mazač" storil? Prav malo bo našel strank, ki v resnici priporočajo, izvzemši onih, ki dobijo od "mazača" za to kak "komišen" pri tem "biznesu." Nekateri, kojim smrdi delo, radi jemljejo te Judezeve groše. Hodijo namreč okrog svojih prijateljev pripovedujoči jim kake čudeže je ta "dr. mazač" naredil? Celo, da je jetičnega človeka do cela ozdravil (po njegovi smrti) in druge neozdravljive bolnike. Tak prijatelj mazačev dela to zaradi tega, ker mu to "nese". Običajen zaslužek je 50—50, kar morda Vam še ni znano. Kdo je torej pri tem na škodi? Ti, kar si sploh še nisi predstavljal.

Nihče jih ne more varati.

Brezdvomno so oni dnevi že minuli, ko so brezvestni posnemalci javnost varali. Naslednje pismo, datirano Eureka, Calif. 22. marca 1921 je očividni dokaz, tega dejstva. "Mi smo zelo zadovoljni s Trinerjevim grenkim vinom. Isto je izborno zdravilo, kar se pa raznih posnemalcev tiče, nas nihče ne more varati. Spostovanjem: John Jicha". Da so naši odjemalci povsem zadovoljni, imajo za to povsem razlog. Trinerjevo grenko vino, katero izdeluje Joseph Triner Co. 1333—45 S. Ashland Ave. Chicago je najbolj zanesljivo zdravilo za neprebavo, zabasa nost, glavobol in druge želodčne nepravilnosti. Nihče Vam ne more predpisati boljšega leka v takih slučajih, in nihče ne more sestaviti zdravilo bolj znanstveno, kot izkušeni kemiki Trinerjevih laboratorijev z vsemi modernimi pripravami pri rokah. Vprašajte Vašega lekarnarja, naj Vam da še Trinerjevo Angelica, Liniment itd. Same eno zdravilo, ki ga ni noben drugi izumel, tako da bo

OBJAVA.

Generalni konzulat kraljevine Srbije, Hrvatov in Slovencev v Chicagu si šteje v čast a tem naznaniti vsem zainteresiranim, ki se obračajo na ta konzulat za potne liste (pose), legalizacije in vse drugo, da je ta konzulat vsled nove naredbe za potne liste preobložen z delom. Vsled tega se bo označene uradne posle izvrševalo s primerno zakasnelostjo. Nobene vloge se ne bo sprejelo preko reda; za vsako prošnjo je treba čakati, da pride na vrsto.

Iz teh razlogov se onim zainteresiranim priporoča, ki se osebno zglasujejo pri konzulatu da naj pridejo v naš urad samo od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne, kajti popoldne se sam rešujejo vloge in stvari, ki so nam bile po pošti doposlane.

Consulate General of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, 115 So. Dearborn St. Chicago, Ill.

Pošiljam denar

v staro domovino

hitro in zanesljivo po najnižjem dnevnem kurzu. Vse pošiljke garantirane

Josip Zalar
JOLIET, ILL.

LJUDJE S KILO

Vrzi proč svoj kilni pas. Na tisoče ljudi z utrganjem (kilo) si lajšuje trpljenje s tem, da osijo in rabijo STUARTOVE umetne PRI-LEPLJIVE PLAPAO PODLOGE (blazinice). Vrzi torej proč svoj stari kilni pas. Ne nosite več jeklenih ali gumijastih trakov, ki vas tišije in tudi lahko vbodejo. Naj Vam mi dopišemo za poskušnjo eno

PLAPAO PODLOGO ZASTONJ. Ne računamo za isto ničesar. Naj vam dokažemo številno slučaje, kaj so PLAPAO PODLOGE za druge, že dobrega storile. Pišite po našo knjigo o utriganju (kili), tam boste mnogo zvedeli o tej neprijetni bolezni. Mi imamo zaprisožena pričevanja in zahvalna pisma iz vseh delov države, kjer je dokazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljše in da so že mnogim kilo odpravile. NE ODLA-SAJTE IN NE KAKAJTE minute več. Pošljite nam svoje ime in naslov SE DANES. Mi Vam bomo takoj poslali a poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO PODLOGO in knjižico o utriganju. Naslov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

ZENA BOLEHALA 10 dolgih let.

Zofija Stein, 423 Atlantic Ave., McKeesport, Pa., je sedaj srečna ženska. Ona zatrjuje: "10 dolgih let sem trpela vsled želodčne olesni in revmatizma. Skušala sem vsakovrstna zdravila, pa nobeno mi ni pomagalo. Zatem sem poskusila še Bolgarski krvni čaj, in v enem tednu sem se že bolje počutila. Danes pa ne morem prestati brez Bolgarskega krvnega čaja, istega imam vedno doma za rabo. Ta čaj mi daje zdravje, preganja prehlad, in drži želodec ter črevesje v redu. Jaz vedno zahtevam pristen Bolgarski krvni čaj z H. H. Von Schlickovim imenom na škatli, jaz vem, da je ta čaj zame najboljši. To je samo en slučaj izmed tisočev ljudstva, ki hvalijo Bolgarski krvni čaj. Pazite, da boste v lekarni zahtevali pravi Bolgarski krvni čaj, sestavljen po H. H. Von Schlicku. Bolehnim na farmah, ali v krajih, kjer ni lekarn pošljem z veseljem eno veliko družinski zavitek tega čaja poštne prosto in priporočeno za \$1.25, tri zavitke za \$3.15, šest pa za \$5.25. Naslov: H. H. Von Schlick, Mervel Products Company, 146 Mervel Building, Pittsburgh, Pa.

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. aprila 1921 skupna izplačana podpora \$1,920,883.97.

GLAVNI URAĐNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620-10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 734 Moffat St., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
John Wukahinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Bugar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.
John Dečman, Box 168, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Naš dar za vojne sirote v domovini.

K zap. št. 15.

Društvo za mladinske domove v Ljubljani; Mestni trg, 8. - I. V Ljubljani, dne 26. jan. 1921.

Škofjskemu društvu za varstvo sirot v Ljubljani:

Podpisani najhvaležneje potrjuje prejem zneska 9000 k t. j. devet tisoč kron, ki ga je Škofjsko društvo izplačalo iz ameriškega daru za vzdrževanje Mladinskega doma na Kodeljevem v Ljubljani.

Bog plačaj tisočero blagim ameriškim mladenoljubnim srcem! Vaši "domovci" kojih število še vedno narašča, se bodo vedno hvaležno spominjali svojih dobrotnikov iz daljne Amerike ter zlasti pri daritvi sv. maše in pri skupnih sv. obhajilih prosili Vsemogočnega za častno in večno srečo njihovo in njihovih otročičev.

Naj bi nam ohranili svojo blagonaklonjenost i v bodoče! (PEČAT) Društvo za Mladinske Domove.

Frank Lavtižar, predsednik.

K zap. št. 16.

Salezijanski Dom na Radni pri Levnici, Radna, 26. jan. 1921. P. n. škofjsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani.

Podpisano vodstvo se p. n. "Škofjskemu društvu za varstvo sirot" pretoplo zahvaljuje za nakazano mu podporo v znesku 1000 (en tisoč) kron, katero svoto je danes po Slov. banki v Ljubljani prejelo.

Potom škof. društva izraža plemenitim srcem rojakov v Ameriki čuvstva velike hvaležnosti za tako dobrodošel prispevek, kateri se je takoj uporabil v nakup najpotrebnejših živil. Gojenčkom se je ta čin krščanske ljubezni naznanil: vsi bodo opravili posebne molitve in darovali sv. obhajila za svoje dobrotnike, katerim naj Bog povrne.

Če sl. društvu ostanejo še kake drobtinice milih darov, prosimo, da se še spomni zavoda, kateri je neopremljen in reven kakor malokateri dobrodelni zavod, ter, žal, nima sredstev, da bi zadostil tudi najbolj upravičenim željam n. pr. glede postelj, obleke in kopeli. Vsaki, tudi najneznatnejši dar bo sprejet z veliko hvaležnostjo in takoj vestno uporabljen revežem in sirotam v prid. Dejanski redni dohodki zavoda ne krijejo niti stroškov za prehrano; zavod je oddaljen od središč, kjer je lažje doseči kako pomoč in je n. pr. od dne ko se je sestavljal "seznam sirot" nanov sprejel 5 sirot in si za 4 od teh ni mogel zagotoviti niti vinarja prispevka.

Z izrazom največje hvaležnosti.

Dr. Ivan Walland, ravnatelj,

K zap. št. 17.

Ugledni Kranjsko Slov. Kat. Jednoti v Ameriki!

Podpisana konferenca izreka K. Slov. Kat. Jednoti v imenu revnih, delavskih otročičev, koje oskrbuje v svojem dnevnem zavetišču, najiskrenejšo zahvalo za velikodušno darilo 3000 K. Vsemogočni naj obilno poplača dobrim, slovenskim srcem v novi domovini. Obenem konferenca sv. Antona tudi nadalje priporoča svojim rojakom deo v stari domovini. Potrebe so velike, sredstev pa malo. Hvaležno se bo sprejel vsak vinar, in najbolje porabil.

Božji blagoslov naj rosi na Amerikanske decoljube!

Konferenca sv. Antona na Viču p. Ljubljani dne 26. jan. 1921. (PEČAT)

P. Arhangelj, Appe, t. č. tajnik.

T. Tavčar, t. č. predsednik.

K zap. št. 18, 19, 20.

Upravni odbor zavetišč za revno šolsko mladino v Ljubljani; Mestni trg, 8. jan.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1921.

Škofjskemu društvu za varstvo sirot v Ljubljani.

Podpisani odbor najhvaležneje potrjuje prejem zneska 9000 K kot podpore ljubljanskim dnevnim zavetiščem za revno šolsko mladino v Florjanski ulici v Spod. Šiški in na Kodeljevem (3000 K).

Bog plačaj tisočero blagim ameriškim dobrotnikom ter bogato blagoslovljaj nje in njihovo ljubljeno in ljubečo deo. Naša revna deca v dnevnih zavetiščih se jih bo vsak dan spominjala, v svojih molitvah in pri daritvi sv. maše.

Prosimo blagonaklonjenosti še za bodoče, ker smo radi

velikega števila (340) oskrbovancev in vedel neznozne draginje, v veliki potrebi in stiski.

(PEČAT.)

Fran Lavtižar.

K zap. št. 21.

Predstojništvu Kranjske, Slov., Katoliške Jednote v Ameriki.

Vodstvo tukajšnjim hiralnice blaznice se najprisrčneje zahvaljuje vsem ameriškim slovenskim dobrotnikom za poslani znesek K 3,000 (tri tisoč kron.) Blagih rodoljubov, se bodo gotovo sirotke hvaležno spominjale v molitvi in pri sv. maši. Prepričani smo, da bodo blagi mladimoljubi tudi nadalje blagohotno podpirali naše sirotke.

1. V tukajšnjem zavodu se oskrbuje 40 duševno bolnih za življenje nesposobnih otrok, ki so jih večinoma brezsrčni starši zavrgli, ti so pač najrevnejši člani človeške družbe.

2. Okrog 20 telesno zaostalih sirot večinoma brez staršev, ali če jih imajo, se jih ti sramujejo in se zanje ne zmenijo.

3. Nekaj prispevajo posamezne domovne občine, vse drugo zavod sam.

4. Sirotke so v starosti od 2 do 19 let.

Podpisano vodstvo potrjuje, da je znesek prejelo, ter izreka na tem mestu najprisrčnejši "Bog plačaj!" in se ob enem najtopleje priporoča nadalje.

Ljubljana, 25. januarja 1921.

Hiralnica pri sv. Jožefu v Ljubljani.

Sr. Agneta Habjan, voditeljica.

K zap. št. 22.

Predstojništvu zavoda šolskih sester III. reda sv. Frančiška v Mariboru.

V Mariboru, dne 24. jan. 1921.

Škofjsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani.

Podpisano predstojništvo hvaležno potrjuje prejem zneska 4000 K, štiristisoč kron, ki nam je došel iz denarne podpore ameriških decoljubov glasom sklepa Škofjskega društva za varstvo sirot v Ljubljani z dne 21. jan. 1921 v pomoč sirotam našega dobrodelnega zavoda. Kranjska Slovenska Katoliška Jednota v Ameriki je lahko uverjena, da se bo zavod v zahvalo spominjal svojih blagih dobrotnikov ter jim prosil pri svojih molitvah, sosebno pri sv. maši božjega blagoslova.

Zavod je podpore res potreben, kar je razvidno iz naslednjih razlogov:

1. Naš zavod ne dobiva nobene državne subvencije, izven v najnovejšem času učiteljske nagrade za ljudsko šolo vadnico vzdržuje torej učiteljice in meščansko šolo za lastnimi sredstvi.

2. Gojenke in učenke, ki so oskrbovane v našem zavodu, okoli 800, ne morejo vse plačevati vzgojnine, zato jih zavod vzdržuje za zelo znižane cene, nekatere tudi zastonj.

3. Med gojenkami in učenkami je dokaj begunk iz Primorskega in Koroškega.

4. Tukajšnje učiteljice skrbijo za učiteljski naraščaj svojih ameriških podružnic ter tako obenem sodeluje pri vzgoji slovenske ameriške mladine.

Opiraje se na te razloge, si podpisano predstojništvo usojja zaprositi še nadaljnje podpore.

(PEČAT)

Predstojništvo:

S. M. Ljdvina Purgaj, prednica.

FINANČNO POROČILO MLADINSKEGA ODDELKA K. S. K. J. za mesec marec 1921.

Dr. št.	Prejemki	Plačani	ases.
1.	29.25		
2.	21.30		
3.	7.95		
4.	4.35		
5.	8.55		
7.	35.70		
8.	5.70		
11.	8.10		
12.			
13.	2.70		
14.	12.60		
15.	7.65		
16.	.90		
17.	.45		
20.	7.65		
21.	4.05		
23.	4.50		
25.	23.85		
29.	37.55		
30.	9.75		
33.	11.45		
38.	18.00		
40.	5.70		
41.	6.75		
42.	17.40		
43.	2.10		
44.	6.60		
45.	2.55		
46.	.15		
47.	7.20		
49.	4.80		
50.	23.75		
52.	16.35		
53.	25.80		
54.	4.05		
55.	3.00		
56.	14.00		
57.	6.30		
58.	1.95		
59.	15.15		
60.	5.10		
61.	12.45		
62.	3.15		
63.	22.35		
64.	8.70		
65.	11.25		
67.	1.95		
69.	1.65		
70.	3.15		
72.	13.05		
74.	6.15		
75.	3.45		
77.	14.90		
78.	9.60		
79.	14.55		
80.	2.85		
81.	13.70		
83.			
84.	1.20		
85.	5.70		
86.	8.55		
87.	6.15		
88.		75	
89.		4.55	
90.		3.20	
93.		20.25	
94.		1.65	
95.		6.00	
98.			
101.		5.10	
103.		2.55	
104.		6.10	
108.		3.05	
109.		4.75	
110.		11.55	
111.		8.85	
112.		3.60	
113.		8.10	
115.		.90	
118.		1.20	
119.		1.95	
120.		9.20	
122.		1.80	
123.		6.60	
126.		2.40	
127.		15.85	
128.		1.50	
129.		1.80	
130.		2.40	
131.		11.70	
132.		.30	
134.		5.85	
135.		1.05	
136.		1.95	
139.		3.45	
140.		1.15	
143.		1.35	
144.		14.40	
145.		5.55	
146.		14.55	
147.		8.70	
148.		1.35	
150.		7.95	
153.			
154.		1.35	
156.		4.05	
157.		4.20	
158.		1.20	
160.		3.00	
161.		4.05	
162.		14.55	
163.		13.25	
164.		2.85	
167.		1.05	
168.		1.80	
Skupaj		\$861.50	
Dr. št. 2 izplačana smrtnina		\$300.00	
Preostanek 1. marca 1921		\$22,199.39	
Prejeli od društev		\$861.50	
Obresti		319.34	1,180.84
			\$23,380.23
Isplačali:			
Posmrtnine		\$300.00	
Za prestop med člani (ice)		37.50	
Upravni stroški		214.50	\$ 552.00
Preostanek 31. marca 1921		\$22,828.23	
			JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim in žalostnim srcem naznanjam vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je dne 29. marca ob 10. uri dop. mirno v Gospodu zaspal moj preljubljeni soprog, ozir. oče

Martin Kostelec,

v starosti 52 let, rojen v vasi Vidošič, fara Metlika, Belokranjsko. Pogreb se je vršil dne 31. marca ob 9. uri zjutraj s peto črno sv. mašo, katero je daroval č. g. župnik Stefan Sullivan ob 12. ogobju. Vdeležbi prijateljev in znancev pokojnika. Zatorej me dolžnost veže se na tem mestu najprisrčneje zahvaliti vsem prijateljem, dobrotnikom ter znancem za izkazane dobrote in naklonjenost. Osobito lepa hvala č. g. župniku Sullivanu za večkratne obiske bolnika za časa njegove mučne bolezni in za skrb, da je bil pokojnik previden s sv. zakramenti, za večkratno molitev, zlasti še, ko se je pokojnik boril s smrtjo. Naj dobri Bog povrne stotero č. g. župniku za ves njegov trud.

Ravno tako lepo se zahvaljujem g. Josip Sitar-ju, gl. predsedniku KSKJ. in njegovi blagi g. soprogi, ki sta skrbela zame v vseh žalostnih urah kot brat in sestra. Nadalje hvala Mr in Mrs. Buchanan, g. Boleslavu Koreiva in g. Gospodariču za avtomobile in vence. Prisrčna zahvala cenj društvu Sv. Treh Kraljev št. 98 KSKJ., kojega član je bil pokojnik, ker ga je nosilo ter se korporativno vdeležilo spreveda in društvu Roženkranske Matere Božje ki so prišle z g. župnikom kropit truplo umrlega ter skupno molit sv. Rožni venec in za naročeno peto sv. mašo zadušnico. Še enkrat: Lepa hvala vsem skupaj! Iskrena hvala vsem darovalcem vencev in vsem dobrotnikom. Ljubi Bog naj stotero poplača!

Tebi pa, nepozabni mi soprog, ozir. oče, ki si nas moral zapustiti po dolgi, mučni bolezni, naj bo lahka tuja zemlja in usmiljeni Bog naj ti podeli večni mir in pokoj; mi pažalujoci ostali pričakujemo z upanjem v božjo milost zopetnega svidenja nad zvezdami!

Zalujoci ostali:
Mary Kostelec, soproga.
Mary, Amalija, Ludvig in Viljem otroci.
Rockdale, Ill., dne 10. aprila 1921.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Globoko potrta naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 28. marca, umrl moj ljubljani soprog

MARTIN GRGURICH

Rajni je bil rojen na Fari pri Kostelu. V Ameriki se je nahajal 15 let, bil je zelo priljubljen med rojaki in med tujerodei ter dober mož in oče svojega otroka.

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so darovali vence in ga obiskali na mrtvaškem odru ter ga spremili k večnem počitku.

Posebno se zahvaljujem dr. sv. Jožefa, št. 57 K. S. K. J. za krasen venec in polnoštevilni obisk, potem članom društva "Danica" ki so mu zapeli zadnjo pesem v slovo ter botrom Matiji in Jos. Ranch. Ostane naj vsem v dobrem spominu.

Tebi pa, nepozabni soprog in oče, bodi lahka zemlja, v miru počivaj!

Zalujoci ostali:
Mary Grgurich, soproga in hči Ana.

Brooklyn, N. Y. 8. aprila. 1921

ZAHVALE.

West Frankfort, Ill. — Zahvaljujem se tvrdki Zakrajšek & Česark za njeno točno delo v zvezi s potovanjem moje zaročenke Ane Ferjančič iz starega kraja. Zato priporočam tudi drugim rojakom, naj se obrnejo na to tvrdko, ako hočejo biti dobro postreženi. Anton Mravlje.

Washoe, Mont. — Zakrajšek & Česark: — Naznanjam Vam, da so moje potnice srečno dospelo do mene. Vaš telegram sem dobil o pravem času, sem jih šel lahko čakati na d. po. Vse je bilo v najlepšem redu. Zato se Vam za Vaš trud in prijaznost prisrčno zahvaljujemo vsi.

Bradford, Ind. — Zakrajšek & Česark: — Se Vam prav lepo zahvalim, ko ste se potrudili in se zavzeli za moje hčerke, ko so prišle skozi brez zadržka kakor so povedale, ko so prišle. Zatorej se Vam moram prav srčno zahvaliti in bom tudi priporočal Vašo tvrdko. Ostajam s pozdravom Vam hvaležni.

Frank Makuc.

Bridgeport, Ohio. — Zakrajšek & Česark: — Ob enem se Vam moram zahvaliti, da je moja potnica Alojzija Kirchengast prišla iz starega kraja. Kateri izmed rojakov je namenjen dobiti svoje sorodnike iz starega kraja, temu priporočam, da se obrne na gori omenjeno tvrdko, ako hoče biti dobro postrežen, kakor sem bil jaz.

Frank Kotar.

Milwaukee, Wis. — Zahvaljujem se tvrdki Zakrajšek & Č

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Umrli so v Ljubljani: Marija Cotman, občinska uboga 82 let. — Ivan Jamnik, hiralec 13 let. — Marija Pečnik, posetnica, 68 let. — Anton Koran, bivši trgovec, 44 let. — Alojzij Jungwirth, tob. tovar. ne ravnatelj v. p., 67 let. — Tezija Kravanja, kuharica, 33 let. — Josip Kersnik, čuvaj, 41 let. — Ana Kadunc, šivilja, 22 let. — Albertina Hengthaler vdova mestnega blagajnika 85 let. — Alojzija Pintar, zasebnica, 47 let. — Marija Zajc, delavka, 56 let.

Umrli je v Prigorici v Dolenji vasi Janez Oražem. Bil je marljiv, vzoren gospodar in odločen katoliški značaj. N. v. m. p.

Najstarejša Ljubljanka umrla. 21. marca je umrla v hišni sobi sv. Jožefa na Radeckega cesti 9 mestna uboga Klementina Bosizio. Dosegla je redko starost 101 leto, 2 mesece in 9 dni. Bila je zelo zadnjega duševno čila, dasi se dlje časa oolnoma slepa.

Smrtna kosa. — Umrli je v Travniku št. 13 Jan Bartol. Bil je občespoštovan in ugleden mož, podžupan vasi Travnika načelnik Lesne zadruge hranilnice na Tabru, občinski svetovalec. Vse to znači, da je bil pokojnik mož ljudskega zaupanja. Za Loški potok je njegova smrt težka zguba, zelo ga bo mo pogrešali. Počivaj v miru blagi mož!

Takse za vidiranje potnih listov. Za vidiranje potnih listov tujih državljanov se na podstavi reciprocitete pobirajo pri tuzemskih policijskih (političnih) oblastih po razpisih ministrstva za notranje zadeve št. Sl. 53 z dne 15. januarja 1921. nastopne takse: Od državljanov: **Združenih držav ameriških 10 dolarjev** (javni uradniki (občinski, državni) in častniki so prosti takse); Belgije 10 frankov v zlatu ali 25 frankov v srebru (po kurzu); Bolgarije 40 dinarjev; Angleške in njenih kolonij (10 šilin gov. v dinarjih po kurzu) za eno potovanje in eno liro šterling za celoletni vizum; Nemčije 15 dinarjev za eno potovanje (vizum velja za en mesec), 25 dinarjev za potovanje tja in nazaj, 20 dinarjev za enkratno potovanje skozi državo (vizum velja en teden); Grška 35 dinarjev; Poljske 16 din.; Avstrije 30.50 din.; Madžarske 31 din.; Švice 25 din.; Italije 59 din.; Rusije 10 din.; Španije 12 pezeta po kurzu za osebe, ki imajo 10.000 in več pezeta letnega dohodka, 6 pezeta po kurzu za osebe z manjšim dohodkom, male industrije in male trgovce, 3.60 pezeta po kurzu za industrijske in trgovske pomočnike in 1.20 pezeta po kurzu za slugo in delavce; Nizozemske 37.50 din.; Romunije 20 din.; Francije 10 francoskih frankov; Čehoslovaške 30 din. za osebe ki potujejo v trgovskih poslih in 10 din. za vse ostale osebe; Norveške 10 norveških kron; Danske 7.50 danskih kron ter slednjic od državljanov vseh drugih držav 10 frankov.

Kočevski okraj. Vsled pomankljivih uradnih navodil je okr. glavastvo v Kočevju računalo za amerišanske posestvo. da se vsem onim, ki so 2000 K mesto 1000 K. Na tozadevno intervencijo poslanca Škulja sporoča okr. glavar, plačali 2000 K, povrne 1000 K nazaj, potem pristojnega županstva brez kake posebne prošnje.

Nepravilnosti po denarnih

avodih. Kontrolni organi generalnega inšpektorata min. danes so prišli na sled mnogim nepravilnostim, ki so jih izrševale banke in menjalnice. Vsi ti zavodi bodo sedaj kaznovani z občutnim denarnimi globami.

Senturška gora. Tukajšnja župna cerkev je za Veliko noč dobila dva nova bronasta zvonova, tako da imamo sedaj zvonotri. Vile so jih "Strojne ovarne iz livarne v Ljubljani" za skupno ceno 153, 614 kron 10 vin. Večji zvon tehtal 713 kg, manjši 331 kg. Postavil jih je v zvonik mojster Jan. Vrovnik iz Tunije za 525 kron. Dva nova zvonova sta glasbeno melodična s prejšnjim zvonom in tvorita z njim kvartetni akord v duhu F. B. D. Tako se bo sedaj po dolgem času zopet iz tukajšnjih višav razlegalo naokoli težko pričakovane in lepo ubrane zvonene.

Dolenja vas pri Ribnici. Kako se je zagnala letos smrt v naše vrste! Pred par tedni smo okopali ugledno ženo Frančišo Merhar, Prigorica. Bila je kot dekle vneto članica in odjornica v Dekliški zvezi, igrala na našem odru. Osem dni po poroki pa je že legla v pregodnji grob. Umrli je tudi Janez Oražem iz Prigorice. Mož prave slovenske korenine, potentjak, miroljuben in veren. Pred par meseci je pokopal v nem tednu očeta in dva otroka, zdaj pa še sam v 51 leti starosti mora pustiti ženo in edmero otrok. Manjkalo ga o v naših vrstah. N. v. m. p.

Srečna beračica je Franca Oswald. Do zadnjih dni je še beračila v Ribnici, zdaj pa je postala zavidno bogata žena. Umrli ji je sin v Ameriki, pa je podedovala zavarovalnino 120.000 K. Koliko ima Franca zdaj prijateljev več kot prej. Kdo i zameril, če si je bogata Franca zdaj nakupila cukra, tofeta, novo ruto, obleko pa love čevlje!

Ogenj. V nedeljo 13. marca popoldne se je užgalo pri žrudnu na Polici. Ker je bilo uho in je pihal veter je bilo takoj vse plamenu. Ogenj se je razširil na Tišlerja in Klančarja. Prvemu je pogorelo popolnoma vse, hiša in vsa gospodarska poslopja, Tišlerju kozole, hlev in polovica hiše, Klančarju hiša in ves živčev. Nevarnost je bila tudi za župno cerkev. Umnemu nastopu bližnjih in daljnih župljanov se je zahvaliti, da se ni ogenj dalje razširil. Kmalu sta bili na mestu tudi požarni brambi iz Grosupelja in Gatine, ki sta ogenj pogasili. Škoda se čeni na 200 tisoč kron. Zavarovalnina je bila malenkostna. Vsi pogoreli so reveži in potrebni nujne podpore.

Brat ustrelil brata. Zapriseženi lovec Mihael Gradišnik iz Bistre je šel ob 5. uri jutraj s svojo ženo v cerkev. Doma so ostali otroci, ki so se igrali. Starejši sin France, ki je bil rojen leta 1907, je potegnil izpod slamnice z osmimi strelci nabit samokres in se z njim tako neprevidno igral, da se je izprožil in krogla je zadela vrat petletnega brata Mihaela, ki se je mrtev zgrudil na tla.

Radič in ameriški Hrvati. V New Yorku izhaja "Narodni List", ki ga izdaja zloglasni Zotti, ki je zvalil na stotisoče naših ljudi preko oceana, in med vojno vneto deloval za Avstro-Ogrsko in blatil ter grdil na vse mogoče načine one požrtvovalne bojevnike, ki so se zavzemali za jugoslovensko misel. Vsled tega njegovega

rovarenja vlada med našimi izseljenci v Ameriki razdvojenost. Sedaj po prevratu, je pričel delovati zopet zoper našo državo in ljudem se kar jeze lasje, ko čitajo v "Narodnem Listu", kake razmere vladajo pri nas. Po njegovem pisanju se obeša dan na dan v Zagrebu na Jelačićevem trgu prave "jugoslovenske patriote" in prvoboritelje za osvoboditev Hrvatske. Da sta se Zotti in Radič kaj hitro našla v objemu, je samoočeni umljivo. O Radiču pripoveduje Zotti take zgodbe, da se ljudje čudijo, da je Radič sploh še živ. Tako na primer opisuje, da je bila Radičeva družina vržena na cesto, da nima niti skoraj kruha, med tem, ko je Radič sam, kakor znano, vojni milijonar in izborni živi. In sedaj nabira ta Zotti po listu mlodare za "ubogega Radiča" in je zanj že nabral 6000 dolarjev. Radič potrjuje v "Narodnem Listu" z dne 24. decembra 1920 prejem prvega obroka v znesku 300.000 kron, obenem pa lokavo pristavlja, da je njegova žena najela pri neki banki svoto 450.000 kron, kateri denar je naložen "za politične brošure in za politična potovanja" a manjši del v "Slavenski knjižari", kar se pravi z drugimi besedami: "dajte še"! Tovariša Zotti in Radič sta v bivši Avstro-Ogrski delovala z raznimi brošurami in spisi za njo, češ, da je ustavna svoboda popolnoma zamačena v Avstro-Ogrski, sedaj pa ko imamo lastno državo, sprejema Radič denar od Zottija, da organizira vstaje in nemire pod pretezo, da gre za spor "neutrálne seljačke republike Hrvatske"!

Od Save do Krke.

Po 5. letih se je vrnil iz ruskega ujetništva France Penič iz Dol. Pirošice pri Cerkljah. Žena njegova Tončka je odšla prede Novim letom 1921 z nekim postopacem v Ameriko. — Posestnik Alojzij Turšič iz Malaga Trna pri Krškem je šel na Rako po voz krme. Pijani fantje so ga med potjo napadli in eden ga je zabodel. Turšič je kmalu izdihnil. Zapuščena več nedolžnih otrok. — Bušeški nadučitelj g. Ivan Kocijančič se preseli s 15. marcem v Ljubljano. V Bušehi vasi je služboval 16. let. Želimo mu obilo sreče na novem službenem kraju. Na njegovo mesto pa pride Cerkljaneec g. nadučitelj Anton Lomšek. Dobro došiel! — V Stangi pri Liti je umrl v visoki starosti Gregor Žust, oče cerkljanskega in ajdovškega župnika. — V petek 4. marca se je oglasil iz stolpa cerkve sv. Marka v Cerkljah prvič nov 6 centov težak železen zvon, ki ima prav prijeten glas. — Tudi podružna cerkva v Krški vasi je dobila iste dni nov železen zvon. Doslej ni imela nobenega.

Ljudsko štetje v Trzinu. Je pokazalo, da se je število prebivalstva v župniji zmanjšalo za par sto. Trška občina šteje 2379, pred desetimi leti pa 2630; Sv. Ana sedaj 520, l. 1910: 552, Sv. Katarina skupaj 828 in župnija Lom 384, Doli, na ki spada pod Tržič 444; Bistrica je narastla in šteje 419 oseb. Po veri je 20 protestantov v župniji, Nemcev je okrog 80. Vsa župnija šteje 3762 prebivalcev.

Odpad od vere. Ljubljanski liberalci živahno agitirajo za odpad od katoliške vere. Od društva visokoolcev "Jadrani" je že polovico članov prestopilo v srbsko vero. Liberalci in samostojneži pa bodo še vedno rekli, da niso proti veri.

Windischgraetzov grad v Planini in njegove gozde so Italijani hoteli priključiti Italiji. Pa ni šlo, ker je naše zastopstvo pri razmejitveni komisiji odločno zavrnilo to italijansko nakano.

Črne koze razsajajo po Sa-

laski dolini z doslej neznano strahoto. V občini Luče je umrlo že nad 100 ljudi, večinoma mladih. Tudi v Celju je mnogo slučajev črnih koz. Oblasti se ne ganejo, ker morajo preganjati klerikalizem, ki je nevarnejši od črnih koz.

Dr. Oražnova oporoka.

Medicinska fakulteta glavni dedič. — "Oražnov dijaški dom." Predstojnik okrajnega sodišča v Ljubljani viš. sodni svetnik Mladič je razglasil dr. Oražnovo lastnoročno pisano oporoko z dne 22. decembra 1919. Dr. Oražen postavlja za glavnega dediča medicinsko fakulteto v Ljubljani.

Dotični pasus oporoke slove: "Vse svoje premoženje in nepremično premoženje zapuščam medicinski fakulteti v Ljubljani, katera naj uporablja to premoženje za ustanovitev in vzdrževanje zavoda: "Oražnov dijaški dom," v katerem zavodu naj dobe prosto stanovanje v prvi vrsti nezakonski, ubogi medicini slovenskega srbskega in hrvatskega plemena, ki študirajo v Ljubljani."

V oporoki je pokojnik tudi volil lepa volila in sicer: svoji 15 let vestno in pridno služke Miciki Kajtna 30.000 K. svoji lišnji Tonki Primožič 15.000 K in še druge udobnosti. Dalje je zapustil svojemu hišniku na Zelenem hribu Tonetu Krajšku vso svojo obleko in druge stvari. Obdaroval je tudi svojega oskrbnika Ivana Gerloviča v Kostanjevici.

Za izvršitev oporoke je pokojnik imenoval načelnika urada za zaščito dece (poverništvo za socialno skrbstvo) svetnika dr. Frana Goršiča, ki bo za Oražnov dijaški dom izdelal po intencijah pokojnika zamišljen institucijski načrt.

Za zapuščinskega komisarja je bil imenovan notar dr. Schmidinger, ki je izvršil prve uradne korake.

Nepremično imetje pokojnega dr. Ivana Oražna obsega posestvo na Zelenem hribu s hišo, gospodarskimi poslopji, gozdom njivami in travniki, hišo v Wolfovi ulici, travnike in njive na Friškovecu in v Mestnem logu ter posestvo v Kostanjevici s hišo, vinogradom in krasnim gozdom. Posestvo v Ljubljani je podedoval po svoji ženi, s katero ga je družila naravnost idealna ljubezen, posestvo v Kostanjevici pa po pokojni svoji materi. Vsa posestva se v sedanjih razmerah cenijo na več kot 10 milijonov kron.

Katoliška cerkev v Belgradu. Društvo za zgraditev katoliške cerkve v Belgradu je dosedaj nabralo 36.662 dinarjev.

Tujci v naših podjetjih. Slučaj elektrotehničnega podjetja "Svetle" nam osvetljuje na najboljši način, kako se znajo razni tujci, osobito ždje vriniti v naša domača podjetja. Dr. Markovits je avstrijski Žid, ki ne razume niti enega jugoslovenskega jezika, govori principijelno samo nemški in je bil valed begosumnosti dejan v preventivni zapor. Henrik Bak je tudi bil obsojen na veliko globo 3.800.000 K. Henrik Bak je sorodnik ravnatelja "Assicurazioni Generali", pristen Italijan židovskega pokolenja. — Celokupno je bila "Svetla" obsojena na 12 milijonov kro globe. Dr. Markovitsa so aretirali na Bledu in ga že v nedeljo pripeljali v Ljubljano. Začasno je tvrdka "Svetla" zaprta. Dr. Markovits je skušal skriti okoli 12 zabojev (2000) žarnic, za kar bi odtegnil državi nad pol milijona trošarine.

Italijani določajo meje? Iz Planine prihajajo pisma, iz katerih veje globok obup, ker Italijani že določajo brez razmejitvene komisije meje med Italijo in Jugoslavijo v vsem planinskem kraju. Povsod za-

bijajo "kole", vendar smo odločno prepričani, da ti "koli" ne bodo tako ostali, kakor si jih želi planinski knez Windischgraetz, ki je veliki Italiji bolj na srečo, kakor pa prijateljski odnosi z Jugoslavijo. Po italijanskem zatrdilu bo v Planini zelo nenaravna meja. Meja v Planini naj bi šla ravno po sredi glavne ceste, tako, da bi polovico Planine pripadlo Jugoslaviji, polovico pa Italiji. Iz vsega postopanja Italijanov je jasno, da skušajo knezu Windischgraetzu rešiti čim največ gozdov in tudi graščino so skušali spraviti v Italijo. To pa ne gre, ker je graščina na taki strani, ki po jasnih določbah rapalske pogodbe ne more pripasti Italijanom. Med prebivalstvom vlada veliko razburjenje, in klici obupa se ponavljajo, ker bodo nekateri posestniki popolnoma odrezani od svojih posestev. Gotovo bo razmejitvena komisija morala revidirati to samolastno določanje naših mej.

VAŽNO ZA POTNIKE!

Jugoslovanski konzulat nam je poslal naznanilo, v katerem pravi, da se bo pristojbina za potne liste nekoliko zvišala.

Tozadevno naznanilo slove v slovenskem prevodu:

Tem potom se obvešča vse prizadete, da bo od 9. marca naprej taksa za legaliziranje dokumentov ameriških državljanov kot tudi državljanov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki ne dokažejo svojega državljanstva s potnim listom, \$2.40 za vsak dokument. Ta izprememba se je izvršila na temelju zakona o takсах in pravice odnošajev med našo kraljevino in Združenimi državami.

Naši državljanji, ki se žele izkoristiti s postavno takso enega dolarja za legaliziranje dokumentov, naj vedno dostavijo tudi številko svojega potnega lista in datum zadnjega vizeja, če jim ni že rok potekel, da bi bilo na ta način mogoče izvršiti kontrolo. Če je pa rok potekel, naj pošljejo potni list v podaljšanje. Oni, ki pa sploh nimajo potnega lista, naj se istočasno naznanijo s prošnjo za potni list, če so pa že to storili, naj povdarijo v prošnji za legaliziranje.

NAŠIM JUGOSLOVANSKIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM.

Varčevanje denarja je navada, katere se človek tako lahko oprime, kakor trošenja in zapravljivosti. Prihranite si vsaj nekaj sleherni mesec, naložite ta denar v našo banko in privadli se boste temu z veliko zadovoljnostjo namesto da bi težko prisluženi denar potratno zapravljali.

The First National banka v Ohisholmu, Minn. je posebno prikladna banka za Vas. Njena glavnica in prebitek znašata \$165.000.00; njeno skupno premoženje znaša \$1.850.000.00. To vam daje povsem zadostno jamčevino ali sigurnost. Vaš denar je pri nas varno naložen; istega lahko dvignete vsak čas, kadar hočete.

Mi plačujemo tri (3) odstotke obresti, kar vam je kot povračilo za Vaše varčevanje. Najbolj zanimivo je pa sledeče dejstvo: — Ako zahtevate kak nasvet in pojasnilo, mi vam damo isto dragevolje, ker imamo veliko skušnjo. Ako torej iščete kake pomoči, obrnite se samo na nas in mi vam bomo šli z veseljem na roke.

Vaš domačin in rojak Jakob Orsolt je pri nas uslužben kot uradnik. Z njim se lahko pogovorcite v vašem materinskem jeziku obrnite se torej na njega!

FIRST NATIONAL BANK Ohisholm, Minn.

Išče se **Franco Hrovat**, Andriječev iz Gotne vasi št. 13 pri Novem mestu, Kranjsko, star 36 let, ki živi nekako 15 let v Ameriki, sprva je bil pri stricu Alojzu Hrovatu v Joliet, Ill. Mati Ana in oče Anton sta mu umrla, brat Alojzij pa se je zgubil v vojni leta 1915. Doma še živeče sestre Micka in Ana, slednja poprej kuharica pri dr. Travnerju v Ljubljani želijo in ga vabijo, da se naj prej ko mogoče zglesi.

Radost in veselje.

nastane doma v stari domovini v hiši, kjer dobivajo kako vest od svojcev, živčih v Ameriki. Njih radost je pa še večja, kadar jim dojde kaka denarna pomoč iz Amerike od njih sorodnikov. **AMERICAN UNION BANK** pošilja denarje v Jugoslavijo najceneje, najbrže in najbolj zanesljivo. Ako želite poslati denar v domovino **BRZOJAVNO** samo za **EN DOLAR**, pišite nam takoj za pojasnila. **HRANILNE VLOGE** vam donesajo 4% in vaš denar je pri nas varno naložen. Denar izplačujemo nazaj vsak čas **BREZ** napovedi.

Prodaja šifkart. Javno notarstvo
Dobava potnih listov.

American Union Bank

John Nemeth, predsednik.
Glavni urad 10 East 22nd St.
Urad podružnice: 1597—2nd Ave.
NEW YORK CITY, N. Y.

HOČETE LI ZASLUŽITI KAJ DENARJA POSEBEJ.

Zenske in dekle, tu se vam nudil lepa prilika, da si v prostih urah prislužite kaj postranskega denarja s tem, da izdelujete raznolike stvari iz malih kroglic, n. pr. privrške za žepne ure, veržice, ročne torbice i. t. d. Pletenje ročnih del s takimi kroglicami je zelo prijetno in zanimivo. Za take stvari je vedno veliko povpraševanje. Mi vam bomo pojasnili, kako zamorete take stvari dobro prodajati. Poslijite nam en dolar in mi vam bomo poslali po paketni pošti posebno "Simplex" pripravo za tkanje takih stvari. Ista obstoja iz 3000 (tri tisoč) različnih malih korvad (beads), 2 šivank, lepih vzorcev in navodila. Isto je zelo lahko izdelovati, celo za otroke. Vse to stane samo en dolar. Ako vam ni po volji, vam denar vrnemo. Mi prodajamo raznovrstne korvade (beads), po ponujenih cenah. Ni nam treba plašiti, ampak pošljite samo en dolar na ta oglas in nam vse pošljite. Označite tudi svoj natančen naslov. Čez par dni vam vse skupaj dopošljemo. Storite pa to takoj.

Novelty Manufacturing Co., Room 18, Southern Bldg., Dept. 109-a, Tampa, Fla.

HOLLAND PARNE PEČI SO NAJBOLJŠE!

Mi izdelujemo in postavljamo parne peči (furnaces) našega lastnega izdelka ter vas zagotavljamo, da vam bomo predili napravo za gorkoto, ki bo prve vrste.

Obrnite se na nas za brezplačen načrt in ceno.

V zalogi imamo celo vrsto raznih parnih peči s cevmi; izboljšane novodobne, in tudi brez cevi.

Pozor: Vse naše cenjene odjemalce zagotavljamo, da imajo prednost in udobnost, ako bodo cene teh peči do 1. nov. 1921 padle.

Kupite peč sedaj i plačali jo boste prihodnjo zimo.

Plačilni obroki so lahki in brez amudnih obresti.

HOLLAND FURNACE CO.
104 So. Joliet, St. Joliet, Ill.
Telefon 2546

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča magr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 722, City Hall Station
NEW YORK CITY.

Zgodovinski podatki Združenih držav.

Angleški raziskovalci.

(Nadaljevanje.)

Leta 1578 je Sir Humphrey Gilbertu angleška kraljica Elizabeta dovolila in že vnaprej obljubila lastninsko pravico vsakega ozemlja, katero bi na novo odkril v Ameriki. Verni Humphrey Gilbert je hotel namreč v Ameriki ustanoviti vejo naselbino kot približališče katoličanov, katere so istovrstno na Angleskem hudo preganjali. Vsled tega se je trikrat v novi svet napotil. Tretjič (1583) je došel v Novofundlandijo, katero je proglasil za last Angleske kraljice. Na svojem povratku je pa žal Gilberta na morju zadela nesreča, da se je z ladjo vred potopil.

Raleigh-jeva ekspedicija.

Po Gilbertovi smrti je dobil njegov bratranec, sloveči Sir Walter Raleigh lastninsko pravico do onega, na novo odkritega ozemlja, vsled česar je l. 1584 odjadril z večjo ekspedicijo proti Ameriki. Dospel je srečno do otoka Roanoke, ob obrežju sedanje države Severna Karolina (North Carolina). To odkrito ozemlje je angleška kraljica po sebi krestila za "Virginijo". Leta 1585 se je napotila v oni kraj večja skupina angleških izseljencev, kjer so ustanovili novo naselbino, ki pa ni uspevala vsled slabih gospodarskih razmer, da je mnogo teh naseljencev za lakoto pomrlo. Preostale in obupane stanovnike one naselbine je vzel na svojo ladjo in prepeljal nazaj na Anglesko Sir Francis Drake.

Med raznimi predmeti, katere so Raleigh-jevi kolonisti s sabo na Anglesko prinesli, je bilo tudi suho tobakovo listje in nekaj krompirja; krompir je Raleigh zasadi na svojem posestvu na Irskem; vendar se ni prišel istočasno krompir kot jed v splošno rabo v Evropi ter po ostale svet, ampak se le začetkom 18. stoletja. Na Irskem so sprva uživali le krompirjevo zelenje in česulje na stebri, ne pa sadu pod zemljo. Priznanje gre torej Angležu Raleigh-u, da je ta običajni sad prvi iz Amerike prenesel v stari svet; domovina krompirja je torej Amerika, oziroma država Južna Karolina.

Leta 1587 je Raleigh sklenil ustanoviti ob Chesapeake zalivu novo naselbino z Angleži. Ta naselbina je bila pa vsled dosedaj neznanih vzrokov ustanovljena na otoku Roanoke, katero je imel v oskrbi guverner John White. Ker so tedanji kolonisti rabili več potrebnih stvari: poljskega orodja, semen, živine itd., se je guverner White podal za nabavo istih na Anglesko; med tem časom je pa pustil na otoku Roanoke svojo ženo, hčer in vnukinjo. Leta vnukinja Virginia Dare je bil prvi otrok angleških starih, rojen v Ameriki.

Se le čez 3 leta se je vrnil nazaj v Ameriko, kajti bil je zadržan vsled nastale vojne med Angleži in Španci. Dospel na otok Roanoke, blizu sedanje Severne Karoline, kjer ni bilo več ne duha ne sluha o prvotni angleški koloniji. Kako je ona naselbina prenehala, je se danes nerazrešena zgodovinska uganka. Edini sled te izginate naselbine je bil napis "Croatan" vrezan v skorje nekega drevesa; to je bilo ime nekega malega otoka v oni bližini.

Raziskovalec Raleigh je na svojem potovanju porabil približno en milijon dolarjev državnega denarja; to je bilo za Anglijo preveč, vsled česar mu je vsako nadaljno denarno pomoč odrekla; vsled tega je Raleigh ustanovil posebno, privatno trgovsko družbo za raziskovanje novega sveta v Ameriki.

Potovanje Gosnolda in Pringa.

V marcu l. 1602 je angleški brodar Jernej Gosnold odjadril proti zapadu z azorskega otočja naravnost čez atlantski ocean nakar je došel se bolj oddaljeno od Severne Karoline do nekega poluotoka, katerega je nazval "rt Cod", v onej bližini se je namreč nahajalo v forju ogromno lepih rib polegov (cod). Od tam je Gosnold jadril bolj proti južnem obrežju, in ob Buzzards zalivu ustanovil naselbino Elizabeth. Tukaj je natočil svojo ladjo z veliko množino žefrana, raznih dišav in cedrovega lesa. Ker pa njegovi kolonisti niso pod nobenim pogojem hoteli ostaniti v koloniji Elizabeth, so se na Gosnoldovo ladjo nazaj na Anglesko vrnili. Gosnold v obče ni s svojo ekspedicijo drugega dosegel, kakor da je našel bolj kratko pot čez Atlantik.

L. 1603 je Martin Pring prijadral v sedanji plymouthski zaliv, katerega je krestil za binkostni zaliv (Whitsunday bay). Pot ga je semkaj privedla, ker je prišel iskat ali kupovat v Ameriko razne dišave, pred vsem pa žefran, ki je še danes zelo dragocena dišava. Dve leti kasneje (1605) je došel Anglež Jury Weymouth do obrežja sedanje države Maine.

PRVI MISIJONARJI.

Razni redovniki v Floridi.

Med tem, ko so se v južnih obrežjih pokrajinah Evropeji vedno bolj in bolj naseljevali, se pri tej priliki tudi ni pozabilo verske blaginje tedanjih prvotnih stanovalecev-Indijancev. Kakor nam zgodovina pripoveduje, je živel l. 1566 v mestu Borgia na Španskem sv. Francisek Borgia, prednik jezuitov. Ta, za razširjanje sv. vere v vneti sveti mož je l. 1566 zbral in poslal v Florido dva svoja jezuitska-misijonarja, očeta Pedro Martinez-a in Ivan Regel-na. Ko je Rev. Martinez došel do obrežja današnje Floride, je pričel bližnje ozemlje raziskavati. Nekega dne je pa nastal hud vihar, ki je Martinez-ovo misijonsko ladjo pognal daleč na odprto morje; njega (Martineza) samega so pa kruti Indijanci obkolili in umorili. Deset let zatem, so dospeli v Florido še nadaljni jezuiti namenoma ustanoviti misijonske postaje med Indijanci. Sprva so se ti misijonarji pričeli indijanskega jezika, nakar so otvarjali šole za izpreobrnjenje in civilizacijo Indijancev.

Slična usoda kot misijonarja Martinez-a je zadela tudi jezuita Seguro, ko je došel v Chesapeake zaliv, da so ga Indijanci umorili. Ker so Indijanci tedanji katoliške misijonarje vedno bolj in bolj preganjali in morili so bili le ti iz Floride v Mehiko odpoklicani.

Jezuitom so čez nekaj let v Florido sledili frančiškani. Med temi je bil oče Pareja prvi, ki je prestavil mnogo nabožnih knjig in molitvenikov na indijanski jezik. Indijanci pa v obče niso hoteli poslušati sv. evanželija, ampak so napadali male misijonske postaje, iste požigali, misijonarje pa grozovito načine morili. Tako so nekega dne Indijanci napadli malo misijonsko postajo Topoqui, katero je vodil frančiškan Blaž Rodriguez. Ta je svaril Indijance, na posledice njih hudobnega življenja, koje mu sledi kazen že na tem in na onem svetu, za kar se ti brezbožniki niso hoteli dosti zmeniti. Slednjič so misijonarji Rodriguezu vseeno dovolili, da sme brati sv. mašo, pri koji so celo sami z radovednostjo prisostvovali. Žal, da je bila to poslednja sv. maša tega misijonarja, kajti, ko je ravno klečal pri oltarjem, so ga Indijanci s koloni na tla pobili.

Leta 1614 so se naselili v Novi Franciji (sedanji Kanadi) štiri francoški redovniki (recolleti) iz reda sv. Frančiška, da bi pomagali Champlainu pri njegovem misijonskem delovanju med Indijanci. To so bili prvi katoliški duhovniki, ki so se ustanovili v Kanadi in delovali med Algonquini ter Huroni ob reki sv. Lavrencija. Leta 1625 so naprosili še več jezuitov za pomoč na njih misijonskih postajah. Temu klicu so se jezuiti radi in v obilnem številu odzvali, naznanjajoč besedo božjo med pogani poudirjati zapadnih pustinjah ob jezerih in rekah.

Mnogo izmed teh je moralo prestopiti dosti hudega; naporov, lakote in mraza; a vseeno so sledili svojem poklicu do zadnjega. V zahvalo in priznanje so jih poganski Indijanci vedno zasledovali in mnogo izmed njih tudi umorili, tako, da je marsikateri kraj severozapadne današnje Amerike blagoslovljen s krvjo teh junaških misijonarjev-mučenikov. (Dalje sledi.)

Marsikdo, ki trobi samo v svoj lasten rog misli, da je on že popolna godba.

Srečna je ona zakonska dvojica, ki nima kakega dvoma na stanovanju.

Ako bi imeli vsi samci zadosti denarja in poguma, bi ne bilo nič pečlarjev na svetu.

PRENOS OSTANKOV AMERISKIH VOJNIH ŽRTEV.

Začelo se je s prenašanjem smrtnih ostankov padlih vojakov iz velikega ameriskega pokopališča v Romagne na Francoskem, kjer počiva preko 22.000 trupel se bo vršilo s kar največjo hitrostjo, in zamuda more nastati le vsled neugodnih vremenskih razmer.

Zadnji podatki izkazujejo, da je bilo vsega skupaj 75.882 mrtvih onstran oceana, od katerih se je že preneslo v Ameriko 13.616. Vojna uprava je dobila glede 19.861 trupel prošnje s strani pokojnikovih družin, naj se dovoli, da truplo ostane na Francoskem za vedno ali to število se stalno menja. Končna določena navodila so prišla glede 50.040 trupel, in je še 25.812 mrtvih, glede katerih ni še določeno, kje bodo stalno počivali.

Od vseh mrtvih le 1.240 ostaja še neidentificiranih. Od skupnega števila računa se, da ostane 40 od sto za stalno onkraj morja, dočim se 60 od sto prenese v Ameriko na zahtevo sorodnikov.

S prihodom vsakega parnika, ki prevaža mrtve vojake, vojni department prejema s strani sorodnikov ogromno število pisem, v katerih izražajo svojo zahvalo za način, kako so bila trupla odposlana na njihovo zadnje potovanje.

NOVA CERKVENA PESMARICA.

Priredil in izdal Matej J. Holmar, organist pri cerkvi sv. Vida v Cleveland, O.

Kakor Vam že morda znano, sem ravnokar prejel iz tiskarne naj-novejšo pesmarico, ki je največja izdaja cerkvenih pesmi v slovenski (notami), kar smo jih Slovenci kdaj imeli v stari domovini. Ta, v naši novi domovini, je to prva knjiga, katero smo Slovenci živo potrebovali v prvi vrsti katoliške šole, cerkvenih zbora in Marijine družbe.

Pesmarica se imenuje "Slava Bogu" in bo ustrezala vsem potrebam za vse razne pobožnosti, dopoldanske in popoldanske ter večerne službe božje.

Knjiga je zelo priročna ter lepo uvrščena, ter obsega 377 strani in vsebuje 250 razni pesmi in sicer:

Masnih pesmi in melodij je 32, obhajilnih 20, blagoslovljenih 18, adventskih 4, božičnih 10, zadnjih dan leta, Novo leto, sv. Trije Kralji, 2, Ime Jezusovo 4, Sveta Družina, (postnih) 22, velikonočnih 9, za Krizos-ten, Vnebohod, Binkosti in za Sv. Trojico, k Sv. Rešnjem Mesecu, 11, druge Marijine pobožnosti 40 litanije v čast Srca Jezusovega in k ter lep odpevi, larvretanske litanije M. B. s krasnimi odpevi, v čast sv. J. žefa 3, v čast sv. Alojzija 3, v čast vsem Svetnikom 2, spomin Ver- duš, v čast Angeljev varhov, god posameznih svetnikov in svetnic, bla- goslovljenje nove cerkve, sv. Birma, misijonska, papeževa himna, za- valna pesem. Dodane so tudi kratke maše molitve. V tej knjigi se nahajajo biseri slovenskih cerkvenih melodij.

Če duhovniki in organisti! Nabavite si to krasno knjigo za boljšo mladino in za cerkvene zbore. Cena je tako nizka, da ni možno misliti o previsoki ceni. Knjiga se lahko dobi ob vsakem času pri založniku Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. ali pa v tiskarni Ameriške Domovine, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Cena knjigi je \$1.50 po pošti več, ako se naroči več knjig skupaj po pošti je poštnina nekaj ceneja.

MATEJ J. HOLMAR

1109 NORWOOD RD.

CLEVELAND, OHIO.

Imam na zalogi prave starokrajske IMPORTIRANE

'Sensen-Werk-Krenhof' kose

dolgost 25-27-29-31-33 inčev, s ključem in rinko, za koso pritrđiti na kosišče:

Cena jedni kosi s ključem in rinko\$2.75
6. kos skupaj ali več 2.50
Garnitura klepalnega orodja\$1.50

Bergamo, brusilne kamne in motike dobim pa tekom ene- ga meseca. Z naročilom vred je poslati tudi denar.

Za vse blago jamčim, kedor ni zadovoljen, mi lahko na- ročeno vrne in mu povrnem denar. Pišite na:

Alois Skulj

323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev

Kadar potrebujete nova društvene pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovansko unijsko tiskarno v Ameriki, na

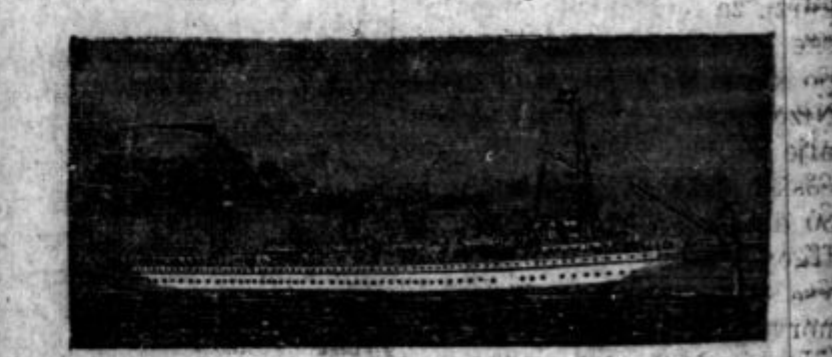
NARODNO TISKARNO

2142-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito vam priporočam zelo pri- pravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi prikladne Naključne za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter pobotnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na rogljagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tisko- vin na ogled brezplačno!

ŠIFKARTE

za DUBROVNIK, TRST, HAVRE in HAMBURG

po najpovoljnejih cenah za najsigurneje brzoparnike.

DOPREMAMO osebe iz starega kraja z malimi stroški in brez za- vlačanja.

POŠILJAMO DENAR v domovino, ter izdajemo čke na dolarje, ki krono, katere izplačujejo razni denarni zavodi v starem kraju.

ZAVARUJEMO hiše proti požaru, osebe za življenje in ponesrečbe.

NAŠ ODVETNIŠKI in javni notarski oddelček prevzema tožbe, ur- jatve, prevode, uknjižbe in vse v to stroko spadajoče posle tu- kaj in v domovini.

PRODAJEMO hiše, lote ter farme pod ugodnimi pogoji.

ZA DOBRO POSTREŽBO JAMČI

John A. Lajevich & Co.

Telephone Canal 4116

1137 W. 18th Street :: CHICAGO, ILLINOIS

VOLJA--SREDSTVA--PRAKSA

Za točno in vestno izvršitev poslov, ki so v zvezi s pošiljanjem denarja v stari kraj, s potovanjem v domovino, z dopremljenjem oseb v Ameriko in s drugimi posli tega področja, so nujno potrebne tri glavne stvari: volja, sredstva, praksa.

Našo resno voljo za točno službo najbolje dokazujejo številna zahvalna pisma od rojakov, ki so se do sedaj poslužili naših storitev.

Naša sredstva so naš dobro organiziran urad, naše dobre zveze s stari krajem, naša zastopstva pa- robrodskih družb in naše državno bančno dovoljenje in državna kontrola čez naše poslovanje. Nad 1.400 potnikov, ki so z našim posredovanjem do sedaj potovali v stari kraj ali od tam sem, govori o naši praksi.

Ako hočete Vi poslati denar v stari kraj, potovati v stari kraj ali dobiti koga iz starega kraja, je v Vašo korist, da se obrnete na:

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKA BANKA.

70-9th Ave.

New York City.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKURA je najuspešnejša na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradovice v 3 dneh popolno- ma očistim; rumatizem v 6ih dneh popolnoma o- zdravim. Bruslinskura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imam jako uspešna zdravila. Pi- šite takoj po cenik in Koleđar in Knjižico za leto 1921, kar pošljem zastonj. Pošljite marko za 5c za poštino. Knjižica velja v potrebi več kot \$10.

JAKOB WAHČIČ, 6702 Bonna Avenue N. E. CLEVELAND, OHIO.

FARME IN ZEMLJIŠČA

lahko kupite tekom tega prihodnjega meseca po nizki ce- ni, z malim naplačilom in na lahka letna odplačila. Ro- dovitna zemlja, zdrav, prijazen in lep kraj. Dobra voda in dober trg, kjer se pridelki prav lahko prodajo. Tu rastejo vsakovrstni poljski pridelki, raznovrstna žita in sadje. Pišite po pojasnila na

SANBORN COMPANY

383' FIRST AVE.

MILWAUKEE, WIS.

NOTARSKI POSLI

so najvažnejši za Slovence v Ameriki, in vsled tega j edolžnost vsakega rojaka, kojega geslo je PREVIDNOST, da jih poveri takemu notarju o katerega sposobnosti in zanesljivosti nima slovanska javnost niti naj- manjšega dvoma.

Kadar rabite pooblastila, kupne pogodbe, vknjižbe ali in tabulacije, obveznice, izbrisne pobotnice, prošnje za dobavo svojih sorodnikov ali znanec iz starega kraja, ali ako hočete izvedeti stanje kakega zemljišča tu ali v domovini, tedaj se zaupno obrnite na znanu

SLOVENSKO NOTARSKO PISARNO

Anton Zbašnik

Javni notar

soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa., Cor. Diamond and Grand Sts., Ali zvečer na domu: 208-57th and Butler Sts.

Zapiski iz mrtvega doma.

Episal A. M. Dostojevski. Prevel Vladimir Levstik.

Ne; važnejše od vsega je to, da vsak novodošlec v ostrogu že čez par ur po svojem prihodu postane ves takšen, kakršni so ostali, ter se vdomači in je enak ravnopraven gospodar v ostrožni zadrugi kakor vsak drugi arestant. On je u-meven vsem in sam razume vse, z vsemi je znan in vsi ga smatrajo za svojega človeka. Drugače pa je z blagorodnim človekom, s plemenitašem. Najsi bo še tako pravičen, dober, vendar ga bodo vsi sovražili in prezirali po cela leta; ne bodo ga razumeli, in kar je glavno — ne bodo mu verjeli. On ni niti prijatelj, niti tovariš, in če nazadnje tudi doseže v teku let, da ga ne bodo žalili, vendar ne bo nikoli njihov in se bo mučno zavedal svoje tujosti in osamljenosti. Ta tujost med njimi in med tovariši nastane včasih čisto ne-hote, popolnoma brez zlega namena s strani arestantov. Njihov človek nisi, pa je. Ni strašnejšega kakor živeti izven svoje srede. Preprost človek, ki ga preseli iz Taganroga v Petro-pavlovski pristanišče, najde tam takoj enakega ruskega mušika, s katerim se takoj po-meni in sporazume, čez par ur pa začeta živeti mirno v isti hiši. Drugače je z odličnim človekom. Njega loči od prepro-tega naroda globok prepad, in to šele takrat popolnoma, ko sila zunanjih okolnosti nenado-ma vzame blagorodnemu člo-veku vse njegove prejšnje pra-vice ter stro tudi njega prepro-tega človeka. Če se tudi vse svoje življenje poznaš z ljud-stvom in občejuješ z njim štiri-deset let vsak dan na primer službeno in uradno ali tudi sa-mo prijateljsko, kot dobitnik in oče v izvestnem zmislu. — nikdar ne boš spoznal njegovega pravega bistva. Vse bo sa-mo optična prevara, nič druge-ga. Gotovo bodo vsi, ki čitajo to mojo opazko dejali, da pre-travam; to vem naprej. Toda prepričan sem, da je opazka pravilna. Prepričan se nisem po knjigah in s spekulacijami, nego v dejanstvenosti, in sena imel dovolj časa, da sem pre-izkusil svoje prepričanje. In morda bodo pozneje vsi spoz-nali, kako resnično je to...

Kakor nalašč, so že od prve-ga koraka vsi dogodki potrje-vali moja opazovanja, kar me je nemalo vznemirjalo in dra-žilo moje živce. Tisto prvo le-to sem se potikal po ostrogu skoraj čisto sam in sameat. Rekel sem že, da sem bil v takšnem duševnem stanju, da niti nisem mogel razložiti med ka-teržniki tistih, ki so me kasne-je celo ljubili, dasi se nikdar niso postavljali na isto stopin-jo z mano. Imel sem tudi svoje tovariše, plemenitaše, toda to tovarstvo ni moglo popolno-ma razbremeniti moje duše. Človek bi najraje ne bi pogle-dal nikamor, a bežati ni imel kam.

Naj sledi za zgled eden iz-med slučajev, ki so mi že v za-četku najbolj jasno pokazali xšo tujost in izjemnost mojega položaja v ostrogu.

Nekoč — bilo je v prvem poletju, že v avgustu mesecu — vedrega, vročega dne, ob eni popoldne, ko smo počivali ka-kor navadno pred popoldan-skim delom, se je dvignila na-enkrat vsa katorga kakor en moč in se začela postavljati na ostrožnem dvorišču. Jaz zase nisem vedel do tiste minute ni-česar. Bil sem takrat tako za-globljen sam vase, da skoraj nisem opazil, kaj se godi okrog mene. Medtem pa je šlo po vsej katorgi že tri dni zamlk-lo vrenje. Morebiti se je začel

to to gibanje tudi že mnogo prej; tako sem si vsaj dejal po-zneje, ko sem nehoti spomnil tega in onega iz arestantskih razgovorov, in obenem, da so bili arestanti zadnje čase po-sebno prepirljivi, čemerni in razljuteni. Pripisoval sem to težkemu delu, dolgočasnim, dolgim poletnim dnevom, nepre-magljivim sanjam o prosti svo-bodi in kratkim nočem, v ka-terih se človek ni mogel naspai-ti do dobrega. Morebit se je združilo vse to v eden sam iz-bruh, toda pretveza izbruha je bila — hrana. Že več dni so se zadnje čase na glas pritoževali in nejevoljili po kasarnah, v-zlasti pa v kuhinji pri skup-nem obedu in večerji, bili so ne-zadovoljni s "kuharicami" in so celo poizkusili spoditi eno izmed njih, a so kmalu spodili tudi novo in vzeli staro nazaj. Z eno besedo, vsi duhovi so bi-li nekako vznemirjeni.

"Delo je težko, nas pa kr-mijo s samo trebušnico," je za-renčal nekdo v kuhinji.

"Če ti ni všeč, si pa blama-že naroči," je menil drugi.

"Zeljno juho s trebušnico jem prav rad," se je oglasil tretji, "dobra je."

"Pa če te bodo pitali ves čas s samo trebušnico, ali bo tak-rat tudi dobra?"

"Saj zdaj je mesni čas," je dejal četrti. "Mi v opekarni se pehamo in žulimo, in ko je delo gotovo, človek rad žre. In kakšna jed je trebušnica?"

"Kakšna jed je to! Ali imam prav, ali ne?"

"Da, hrana je slaba."

"Major si pa žepe maši."

"To ni tvoja stvar."

"Čigava pa? Trebuh je moj. A če bi povedali svojo preten-zijo pred vsem svetom, bi se že kaj napravilo."

"Pretenzijo?"

"Da."

"Potem si bil že malo tepen zaradi takih prtenzij. Štor!"

"Je že res," godrnja drug arestant, ki je doslej molčal.

"Ampak, kaj boš govoril, kadar bo treba, to nam povej najpoprej, ti glava z zlatni-kom!"

"No, saj povem. Če bi šli vsi, bi tudi jaz govoril z drugi-mi vred. Revščina je pač. Ne-kateri imajo pri nas svojo hra-no, drugi pa se muči samo z erarno."

"Vidiš ga, zavistnega grdo-gleda! Oči so mu zahlepele po tujem užitku!"

"Na tujo sladkost ne odpi-raj ust! Kdor predolgo ne spi, sam svoje dobi!"

"Dobi!... Za to reč se bova kregala do sivih las. To moraš biti bogat, če hočeš sedeti kri-žemrok!"

"Bogat je Luka, psa in mač-ko ima!"

"Ne, res bratci, čemu sedi-mo tu? Dovolj dolgo smo se podajali v njihove neumnosti. Kožo nam odirajo z živnega te-leša. Zakaj ne bi šli?"

"Zakaj! Tebi je treba vse razvečiti in vtakniti v usta: navajen si jesti prežvečeno, ker sam ne znaš. Zakaj! Zato, ker smo v katorgi — zdaj veš!"

"Osmerooki se je kar zredil. Pa siveci si je kupil."

"In pije tudi ne rad."

"Zadnjič sta se z živinozd-ravnikom stepla pri kartah. Fedka je pravil."

"Zato je naša zeljna juha takšna!"

"Eh, vi bedaki!... Nič ne bo iz tega."

"Nastopimo vsi, da vsaj vi-dimo, kako se opraviči. Vztra-jati je treba."

"Opraviči! Po zobeh te bo — to boš izvedel."

(Dalje prih.)

PRISILJEVANJE V AMERI-KO UTEGNE BITI PRE-POVEDANO.

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri-meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za slučaj neuspelosti ali za-kasnelosti prošnji povrnem denar.

MATIJA SKENDER

Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

FARME NA PRODAJ.

Rojaki, kedor se misli seliti na farme, naj piše po moj ce-nik. V tem ceniku je 48 farm na prodaj različne vrste, in v različnih državah. Farme, ka-tere so omenjene v ceniku so v krajih, kjer je že največ Slo-vencev naseljenih. Na rokah imam še par sto cekinov, in ke-dor ga želi imeti naj piše takoj ponj.

John Zulich Farm Agency
6313 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

DENAR V STARI KRAJ!

Ker imamo direktno zvezo z ljubljansko banko, nam je mogoče sedaj dostaviti denar v teku 14 dni do treh tednov. Dosedanje cene so bile.

500 kron za \$4.00	100 lir za \$ 4.60
1000 kron za 7.75	500 lir za 21.00
10000 kron za 76.00	1000 lir za 42.00

Denar prejemamo v poštnem money orderju ali bančnem draftu. Izdelujemo tudi vsakovrstna notarska dela za tukaj in v stari kraj, kot: pooblastila, prošnje, pobotnice kupne in druge pogodbe. V vsakem oziru se obrnite za pojasnilo na

MLADIČ & VERDERBAR,

1334 W. 18th St.

Chicago, Ill.

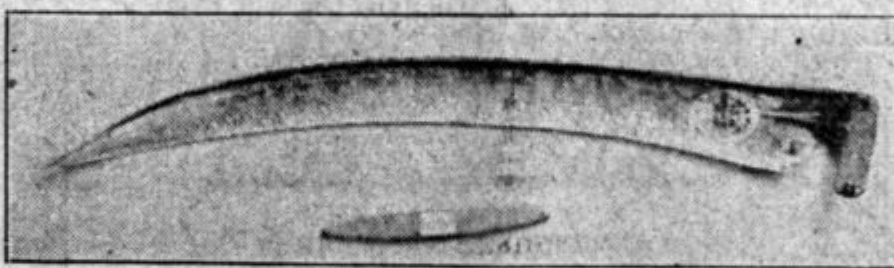
THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

Glavnica \$50,000.00
Prebitek \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Pla-čujemo po 4 odstotkov obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo tujemakemu oddelku.

Kose, brusi in pile IZ STARE DEŽELE.

Edina agentura za celo Ameriko za najboljše vrste kose, na katerih je znak zvezde repatice (komet), zamorete kupiti le pri nas. Te vrste kose so zanesljive in jamčene; dolge so od 30 do 32 palcev in jako lepo izdelane. Cena ene kose je \$3.75; en ducat (12) kos. po \$3.25 vsaka. Potem imamo tudi ceneje kose po \$2; ampak te vrste kose niso jamčene. Brusne kamne prodajemo po 50c, devet palcev dolge pile iz najboljšega jekla po 65c. Jamčimo tudi naše klepalno orodje. Cena \$1.50; drugo, malo težje \$1.75.

Že več rojakov je pred tem oglašalo, da imajo kose iz stare dežele, ko sem jih pa naročil, sem pa dobil en kos obžganega pleha in prav zanič, ker je bilo tukaj v Ameriki narejeno.

Mi plačamo vožnino na vse kraje.

Pošljite takoj Money Order z naročnino, ker to blago bo kmalu razprodano. Zapomnite si naslov:

STEVE STONICH, 207 Lake St., Chisholm, Minn.
Največja trgovina z železnino in pohištvo.

Največja slovenska banka v Ameriki.

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pobotnico) z lastnoročnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSEGA SKUPAJ.

Denar pošljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, vsled če-sar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkarte za vse parobrode. Dobavljamo potni-ke iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (sloven-skem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 WEST 23 STREET.

NEW YORK, N. Y.

Glavnica \$100,000.00.

Rez. fond \$30,000.00

30

PATENTI.

Pišite po mojo knjigo s po-jasnili o patentih in iznajdbah, katero se vam pošlje ZASTONJ na vašo željo.

IZNAJIDITELJI

in drugi, naročite si to knjigo. Ime A. M. Wilson je poznano že nad 30 let in vsaka stvar, ki jo nameravate patentirati, se sprejme pri nas z zvezo pažnjo. Pošljite nam model ali obris va-še iznajdbe v pregled.

Pišite še danes po to sloven-sko knjigo na sledeči naslov:

A. M. Wilson, Inc.

Registered Patent Attorneys,
315 Victor Bldg., Washington
D. C.

ZA ODVETNIŠKO TOLMACENJE

ALI NOTARSKA OPRAVILA

obrnite se v vseh slučajih na nas in

Vam bomo zadeve povoljno uredili.

E. Greenwald, odvetnik.

William B. Laurich,

Slovenski javni notar.

1900 W. 22 Place. Chicago, Ill.

Telefon: Canal 5777

(Nasproti slovenske cerkve.)

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA"

--- ZA ---

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj preje, je sedaj potreben ta opomin, kajti vsled večje množine denarja med ljudstvom delaju špekulantje velike do-bičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno ulogo

po 3 odst.

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervne-ga sistema.

Pri pošiljanju denarja v Ja-goslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavl-jajo sedaj kronam visoke ce-ne, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim og-nja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bomo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00,

Prebitek \$360,000.00

POŠILJAMO DENAR V STA-RO DOMOVINO.

Vsaka pošiljatev je zajamče-na ali garantirana.

Ako želite priveriti sem svoje sorod-nike iz stare domovine vam prodamo parobrodni listek veljaven od kate-rakoli mesta v Sloveniji ali Hrvaški. Mi izdelamo tudi vse potrebne listine, katere prepisujejo ameriške in sloven-ske ali hrvaške avtoritete. Ako pa želite iti nazaj v stari kraj, imamo na razpolago sledeče parnike, ki odpluje-jo iz New Yorka.

Za vse informacije ali pojasni-la pridite v našo prodajalno, ali pa nam pišite.

STERN'S BIG STORE

903 N. Chicago St.

Joliet, Ill.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri pri-re-janju veselice, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmoderneja slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenske-ga na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas.

V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1006 N. Chicago St.,

Joliet, Ill.

POZOR!

Slovenci in Hrvati v Chisholm, Minn. in okolici! Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali na čekov-ni promet, zavarovati vaše poslojpe ali poslati denar v staro do-movino, obrnite se na staro in zanesljivo banko:

Miners State Bank

CHISHOLM, MINN.

Frank Gouže, Slovenec, je blagajnik te banke in vse vaše tr-govske posle lahko odpravite v materinem jeziku.

"Točnost", "Varnost", in "Postrežba" je naše geslo.